

11. ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ (ΠΕ10)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

11. ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ (ΠΕ10).....	i
11.1 Εισαγωγή.....	11-1
11.2 Προσλήψεις μελών ΔΕΠ.....	11-2
11.2.1 Υποβολή των προτάσεων των ΑΕΙ στο ΥΠΕΠΘ.....	11-2
11.2.2 Κατανομή από το ΥΠΕΠΘ των θέσεων ΔΕΠ στα ΑΕΙ.....	11-3
11.2.3 Προκηρύξεις των θέσεων ΔΕΠ.....	11-4
11.2.3.1 Ειδικά θέματα.....	11-4
11.2.4 Εισήγηση για την εκλογή ΔΕΠ.....	11-4
11.2.5 Εκλογές μελών ΔΕΠ.....	11-5
11.2.6 Κριτική αξιολόγηση της διαδικασίας των προσλήψεων μελών ΔΕΠ.....	11-6
11.3 Εξελίξεις μελών ΔΕΠ και ΕΔΤΠ.....	11-7
11.4 Ανάθεση διδακτικού έργου στα μέλη ΔΕΠ.....	11-9
11.4.1 Ο συμβουλευτικός ρόλος των μελών ΔΕΠ.....	11-11
11.5 Λήψη αποφάσεων στα όργανα διοίκησης.....	11-11
11.5.1 Σύγκλητος.....	11-12
11.5.2 Πρυτανικό Συμβούλιο.....	11-12
11.5.3 Γενική Συνέλευση Τμήματος.....	11-14
11.5.4 Διοικητικό Συμβούλιο Τμήματος.....	11-14
11.5.5 Γενική Συνέλευση Τομέα.....	11-14
11.6 Εκλογή οργάνων διοίκησης του ΕΜΠ.....	11-15
11.6.1 Πρυτανικές Αρχές.....	11-15
11.6.2 Σύγκλητος.....	11-15
11.6.3 Πρόεδρος Τμήματος και Αναπληρωτής του.....	11-16
11.6.4 Διοικητικό Συμβούλιο Τμήματος.....	11-16
11.6.5 Γενική Συνέλευση Τομέα.....	11-16
11.7 Επιτροπές.....	11-16
11.7.1 Θεσμοθετημένες Επιτροπές.....	11-17
11.7.1.1 Επιτροπή Πανεπιστημιακού Ασύλου.....	11-17

11.7.1.2	Επιτροπή Διαχείρισης Ειδικού Λογαριασμού.....	11-18
11.7.1.3	Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών.....	11-18
11.7.2	Συγκλητικές Επιτροπές.....	11-19
11.7.2.1	Συγκλητική Επιτροπή Προπτυχιακών Σπουδών.....	11-19
11.7.2.2	Συγκλητική Επιτροπή Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης.....	11-20
11.7.2.3	Συγκλητική Επιτροπή Πανεπιστημιακών Εγκαταστάσεων.....	11-21
11.7.2.4	Συγκλητική Επιτροπή Βιβλιοθήκης.....	11-21
11.7.2.5	Συγκλητική Επιτροπή Η/Υ και Δικτύων.....	11-21
11.7.2.6	Συγκλητική Επιτροπή Θεσμών και Στρατηγικής.....	11-22
11.7.2.7	Συγκλητική Επιτροπή Τεχνολογικού Πάρκου Λαυρίου.....	11-23
11.7.2.8	Συγκλητική Επιτροπή Πανεπιστημιακών Συγγραμμάτων και Εκδόσεων.....	11-24
11.7.3	Ειδικές Επιτροπές.....	11-26
11.7.3.1	Εταιρεία Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας του ΕΜΠ.....	11-26
11.7.3.2	Επιτροπή Κληροδοτημάτων.....	11-27
11.7.3.3	Επιτροπή Πολιτιστικών Δραστηριοτήτων και Ποιότητας Ζωής.....	11-28
11.7.3.4	Γνωμοδοτική Επιτροπή ΚΠΣ/ΕΜΠ.....	11-28
11.7.3.5	Επιτροπή Σύνδεσης του ΕΜΠ με το Μέτσοβο.....	11-28
11.8	Η συμμετοχή των φοιτητών στις ακαδημαϊκές διαδικασίες.....	11-29
11.8.1	Το φαινόμενο των καταλήψεων.....	11-33
11.9	Διατμηματικές Συνεργασίες.....	11-35
11.9.1	Προπτυχιακά μαθήματα.....	11-35
11.9.2	Εργαστηριακή Εξάσκηση.....	11-35
11.9.3	Διπλωματικές Εργασίες.....	11-35
11.9.4	Ερευνα.....	11-36
11.10	Διαπανεπιστημιακές Συνεργασίες.....	11-36
11.10.1	Διαπανεπιστημιακές συνεργασίες στο εσωτερικό.....	11-36
11.10.2	Διαπανεπιστημιακές συνεργασίες στο εξωτερικό.....	11-36
11.11	Παρακολούθηση εφαρμογής και υλοποίησης των λαμβανομένων αποφάσεων.....	11-36
11.11.1	Απόψεις των φοιτητών.....	11-37

11.12	Ανταπόκριση των μελών της Πολυτεχνειακής Κοινότητας στο έργο ΑΕΕΠΥ.	11-38
-------	---	-------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ (ΠΕ10)

11.1 Εισαγωγή.

Στο κεφάλαιο αυτό θεματοποιούνται ορισμένες θεμελιώδεις πλευρές της ακαδημαϊκής ζωής στο ΕΜΠ και περιγράφονται οι πρακτικές που ακολουθούνται από τα μέλη της Πολυτεχνειακής Κοινότητας ως αποτέλεσμα εφαρμογής νόμων, αποφάσεων συλλογικών οργάνων, κριτηρίων και κεκτημένων νοοτροπιών. Ο εντοπισμός των κύριων ζητημάτων που αφορούν στις ακαδημαϊκές διαδικασίες συμπληρώνεται από μία πρώτη απόπειρα σχολιασμού τους, που αντανακλά τις συζητήσεις που διεξήχθησαν κατά τις συνεδριάσεις της Ομάδας Επεξεργασίας του ομώνυμου του Κεφαλαίου του παρόντος Εργου. Τα θέματα που εξετάζονται είναι, στα βασικά τους σημεία, τα εξής:

- *Η πρόσληψη των νέων μελών ΔΕΠ και η ανάθεση διδακτικού έργου:* τα κριτήρια καθορισμού των αναγκών σε νέες θέσεις, η ορθολογικότητα της κατανομής των εγκεκριμένων θέσεων και η παρατηρούμενη συρρίκνωση των χαμηλότερων βαθμίδων.
- *Η διαδικασία λήψης των αποφάσεων:* πρόκειται για σύνθετη και πολυεπίπεδη διαδικασία, η ποιότητα της οποίας κρίνεται από τον βαθμό συμμετοχής και την υπευθυνότητα των συμμετεχόντων σε αυτήν.
- *Η εκλογή των οργάνων διοίκησης:* πρόκειται για την εκλογή των Πρυτανικών Αρχών, της Συγκλήτου, του Προέδρου του Τμήματος και του Αναπληρωτή του, του Δ.Σ. του Τμήματος και του Διευθυντή του Τομέα.
- *Οι Επιτροπές που υποστηρίζουν τη διοικητική λειτουργία του Ιδρύματος:* η αποτίμηση της λειτουργίας αυτών των επιτροπών συνδέεται και με ζητήματα θεσμικού πλαισίου, η πραγμάτευση του οποίου περιλαμβάνεται στο 2^ο Κεφάλαιο της Εκθεσης αυτής.
- *Οι διατμηματικές συνεργασίες:* αφορούν προπτυχιακά μαθήματα, διπλωματικές εργασίες, μεταπτυχιακά προγράμματα, διδακτορικές διατριβές και ερευνητικές δραστηριότητες, δικτυακές διασυνδέσεις, ανταλλαγές φοιτητών κ.ά.

- *Οι διαπανεπιστημιακές συνεργασίες στο εσωτερικό και το εξωτερικό.*
- *Η παρακολούθηση εφαρμογής και υλοποίησης αποφάσεων.*

Τέλος, ένα σημαντικό θέμα που εξετάζεται στο Κεφάλαιο αυτό είναι η απόκριση των μελών της Πολυτεχνειακής στο παρόν έργο της Αποτίμησης του Εκπαιδευτικού Έργου και των Παρεχόμενων Υπηρεσιών του Ιδρύματος.

11.2 Προσλήψεις μελών ΔΕΠ.

Η διαδικασία προκήρυξης, εκλογής και πλήρωσης θέσεων ΔΕΠ καθορίζεται από το άρθρο 6 του Ν 2083/92 και το άρθρο 1 του Ν 2188/94. Όπως ορίζει το άρθρο 1, §6β του Ν 2188/94, ο προγραμματισμός νέων θέσεων ΔΕΠ γίνεται σε ετήσια βάση. Με απόφαση του ΥΠΕΠΘ καθορίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι, οι διαδικασίες και οι λεπτομέρειες που αφορούν στον σχετικό προγραμματισμό, καθώς και η υλοποίησή του. Οι πιστώσεις, που χορηγούνται κάθε έτος από το ΥΠΕΠΘ για την πλήρωση θέσεων ΔΕΠ, κατανέμονται από τη Σύγκλητο των ΑΕΙ στα Τμήματα και κατόπιν από τις ΓΣ των Τμημάτων στους Τομείς. Η πραγματοποίηση της παραπάνω διαδικασίας γίνεται στη βάση Υπουργικών Αποφάσεων, όπως εν συντομία αναφέρεται παρακάτω. Οι λεπτομέρειες καθορίζονται από τα επιμέρους άρθρα και τις διατάξεις των σχετικών νόμων και Υπουργικών Αποφάσεων. Η ροή της διαδικασίας παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 11-1.

11.2.1 Υποβολή των προτάσεων των ΑΕΙ στο ΥΠΕΠΘ.

Σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση Β2/6042/29-12-95, τα ΑΕΙ υποβάλλουν στο ΥΠΕΠΘ τις προτάσεις των Τμημάτων τους για τον προγραμματισμό προκηρύξεων νέων θέσεων ΔΕΠ κάθε ακαδημαϊκού έτους, το αργότερο μέχρι το τέλος Ιουνίου του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους.

Οι προτάσεις των Τμημάτων αποφασίζονται στη ΓΣ του Τμήματος, μετά από τεκμηριωμένες εισηγήσεις των ΓΣ των αντιστοίχων Τομέων. Οι προτάσεις αυτές περιλαμβάνουν, για κάθε προτεινόμενη για προκήρυξη θέση, τον Τομέα στον οποίο ανήκει, το γνωστικό αντικείμενο της θέσης και τη βαθμίδα στην οποία προκηρύσσεται. Οι προτάσεις περιλαμβάνουν επίσης τη σειρά προτεραιότητας των υπό προκήρυξη θέσεων.

Ο μέγιστος αριθμός θέσεων τις οποίες μπορεί να προτείνει κάθε Τμήμα στο πλαίσιο του ετήσιου προγραμματισμού καθορίζεται με βάση τον αριθμό των υπηρετούντων σε αυτό μελών ΔΕΠ και κυμαίνεται μεταξύ 4, για Τμήματα με προσωπικό μέχρι 7 μέλη ΔΕΠ, και 1, για Τμήματα με προσωπικό μεγαλύτερο από 25 μέλη ΔΕΠ. Το Πρυτανικό Συμβούλιο, επίσης, έχει τη δυνατότητα να προτείνει για ειδικές περιπτώσεις –μη καθοριζόμενες στο Νόμο– με τεκμηριωμένη απόφασή του την προκήρυξη μέχρι 5 θέσεων ΔΕΠ, μετά από εισήγηση των Τμημάτων.

11.2.2 Κατανομή από το ΥΠΕΠΘ των θέσεων ΔΕΠ στα ΑΕΙ.

Σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση Β2/6042/29-12-95, με απόφαση του ΥΠΕΠΘ που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του αρμόδιου Τμήματος του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας, καθορίζεται μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου κάθε ακαδημαϊκού έτους ο αριθμός νέων θέσεων ΔΕΠ που δικαιούνται να προκηρύξει κάθε Τμήμα των ΑΕΙ κατά το συγκεκριμένο ακαδημαϊκό έτος, ενώ ένας περιορισμένος αριθμός νέων θέσεων κατανέμεται στα Τμήματα από τη Σύγκλητο.

Επισημαίνεται εδώ ότι η ανωτέρω διάταξη της Υπουργικής Απόφασης έρχεται σε αντίθεση με τον νόμο στον οποίο, όπως αναφέρθηκε στην αρχή του κεφαλαίου, ρητώς αναφέρεται ότι η κατανομή των θέσεων στα Τμήματα γίνεται αποκλειστικά από τη Σύγκλητο κάθε ΑΕΙ. Το θέμα αυτό έχει επισημανθεί από το ΕΜΠ στο Υπουργείο, χωρίς όμως ανταπόκριση.

Τα κριτήρια βάσει των οποίων γίνεται η κατανομή των θέσεων κατά Τμήμα είναι οι πραγματικές ανάγκες του προγράμματος σπουδών του Τμήματος σε σχέση με τα υπηρετούντα μέλη, οι ανάγκες ενίσχυσης του Τμήματος ως προς το διδακτικό και ερευνητικό του έργο, η αναγκαιότητα ισοβαρούς ανάπτυξης ομοειδών Τμημάτων διαφορετικών ΑΕΙ, ο αριθμός των εισαγομένων φοιτητών, η αναλογία διδασκόντων- διδασκομένων στο γνωστικό αντικείμενο κλπ.

11.2.3 Προκηρύξεις των θέσεων ΔΕΠ.

Σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση Β2/6042/29-12-95, οι αποφάσεις των ΓΣ των Τμημάτων για τις προκηρύξεις θέσεων ΔΕΠ διαβιβάζονται για έλεγχο νομιμότητας¹ στο ΥΠΕΠΘ και δημοσίευση στο ΦΕΚ. Δυστυχώς, ο χρόνος που παρέχεται μεταξύ του αιτήματος ενός Τμήματος για την προκήρυξη μιας θέσης και της προκήρυξης – εφόσον αυτή εγκριθεί από το ΥΠΕΠΘ– υπερβαίνει συνήθως τα δύο έτη. Οι προκηρύξεις των θέσεων ΔΕΠ δημοσιεύονται υποχρεωτικά και σε δύο ημερήσιες εφημερίδες και αποστέλλονται και σε όλες τις ελληνικές Πρεσβείες του εξωτερικού. Η προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών είναι δύο μήνες μετά την τελευταία δημοσίευση.

11.2.3.1 Ειδικά θέματα.

Σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση Β2/6042/29-12-95, οι πιστώσεις που χορηγούνται στα Τμήματα για προκήρυξη θέσεων ΔΕΠ μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την πρόσληψη διδασκόντων με σύμβαση ορισμένου χρόνου και να μετατραπούν αργότερα σε θέσεις ΔΕΠ. Κενές ή κενωθείσες θέσεις ΔΕΠ επαναπροκηρύσσονται *αμέσως* εκτός προγραμματισμού, διατηρούμενης της σχετικής πίστωσης. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται με μεγάλη δυσκολία, δεδομένου ότι το Υπουργείο καθυστερεί στην έκδοση της προκήρυξης στο ΦΕΚ.

11.2.4 Εισήγηση για την εκλογή ΔΕΠ.

Σύμφωνα με τον Νόμο 2083/92, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός μηνός από τη λήξη της προθεσμίας για υποβολή υποψηφιοτήτων συγκροτείται, με απόφαση της ΓΣ του Τμήματος, το οικείο εκλεκτορικό σώμα, το οποίο ορίζει τριμελή εισηγητική επιτροπή για την εκλογή, από μέλη ΔΕΠ του ίδιου γνωστικού αντικειμένου. Η εισηγητική επιτροπή μέσα σε αποκλειστική προθεσμία σαράντα ημερών από τον ορισμό της υποβάλλει στη ΓΣ Τμήματος ειδικά αιτιολογημένη έκθεση που περιλαμβάνει:

¹ Αφορά κυρίως σε εναρμόνιση με την αρχική πρόταση του Τμήματος ως προς το περιεχόμενο και τη βαθμίδα.

- α) αναλυτική παρουσίαση και αξιολόγηση του έργου και της προσωπικότητας των υποψηφίων και κρίση για την προσφορά τους στην πρόοδο της επιστήμης,
- β) γνώμη για το βαθμό ανταπόκρισης των υποψηφίων στα απαιτούμενα νόμιμα προσόντα και
- γ) αξιολογική κατάταξη των υποψηφίων.

Αν παρέλθει η προθεσμία υποβολής της εισηγητικής έκθεσης η διαδικασία συνεχίζεται χωρίς αυτήν. Ομως, η διάταξη αυτή του νόμου δεν εφαρμόζεται πιστά στο ΕΜΠ. Έτσι, παρατηρούνται φαινόμενα υπερβολικής καθυστέρησης στη σύνταξη της εισηγητικής έκθεσης, χωρίς να προχωρεί εγκαίρως η σχετική διαδικασία· στο σημείο αυτό θα επανέλθουμε. Η εισηγητική έκθεση κοινοποιείται μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν από τη συνεδρίαση του εκλεκτορικού σώματος στους υποψηφίους οι οποίοι μπορούν να υποβάλλουν σχετικό υπόμνημα.

11.2.5 Εκλογές μελών ΔΕΠ.

Οι εκλογές μελών ΔΕΠ γίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στο Ν.2083/92, άρθρο 6, με τις τροποποιήσεις του Ν.2517/97. Δικαίωμα ψήφου έχουν όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος τα οποία ανήκουν στη βαθμίδα για την οποία γίνεται η κρίση και στις ανώτερες από αυτή βαθμίδες, εφόσον ο αριθμός των μελών δεν είναι μεγαλύτερος από τριάντα. Κατ' εξαίρεση για την εκλογή ή εξέλιξη στη βαθμίδα του Καθηγητή μετέχουν όλοι οι Καθηγητές του Τμήματος, ανεξαρτήτως αριθμού. Αν τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος που έχουν δικαίωμα ψήφου είναι λιγότερα από 11, το εκλεκτορικό σώμα συμπληρώνεται με κλήρωση από διπλάσιο τουλάχιστο αριθμό μελών ΔΕΠ των βαθμίδων του Καθηγητή και του Αναπληρωτή Καθηγητή του ίδιου γνωστικού αντικειμένου με αυτό της υπό πλήρωση θέσης. Τα μέλη αυτά προτείνονται από ομοειδή Τμήματα άλλων ΑΕΙ, από τη ΓΣ του Τμήματος στο οποίο γίνεται η εκλογή. Αν δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν τα πιο πάνω μέλη, τότε προτείνονται μέλη ΔΕΠ των βαθμίδων αυτών του συγγενέστερου γνωστικού αντικειμένου του ίδιου ή άλλου ΑΕΙ.

Μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι ημερών από την υποβολή της εισηγητικής έκθεσης ή μετά την πάροδο της σχετικής προθεσμίας συνέρχεται, υπό την προεδρία του Προέδρου του Τμήματος, η ΓΣ σε κοινή συνεδρίαση με το σώμα των εκλεκτόρων. Ο Πρόεδρος του Τμήματος συντάσσει και γνωστοποιεί τη σχετική

ημερήσια διάταξη οκτώ τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα σύγκλησης της κοινής συνεδρίασης. Κατά τη διαδικασία της εκλογής :

- Διαβάζεται η Εισηγητική Εκθεση· οι υποψήφιοι τοποθετούνται επ'αυτής και στη συνέχεια απαντούν σε ερωτήσεις τις οποίες θέτουν τα μέλη της ΓΣ.
- Μετά την αποχώρηση των υποψηφίων οι φοιτητές τοποθετούνται ως προς τη διδακτική ικανότητα των υποψηφίων.
- Τα μέλη του εκλεκτορικού σώματος υποβάλλουν διευκρινιστικές ερωτήσεις προς την Εισηγητική Επιτροπή. Συχνά τοποθετούνται, έμμεσα ή άμεσα, ως προς τις υποψηφιότητες κατά τη φάση αυτή.
- Κληρώνεται ο εκλέκτορας από τον οποίο ξεκινά η διαδικασία της ψηφοφορίας η οποία γίνεται με αλφαβητική σειρά· οι εκλέκτορες οφείλουν να αιτιολογήσουν εμπεριστατωμένα την ψήφο τους.

Ο υποψήφιος εκλέγεται αν έχει συγκεντρώσει υπέρ αυτού την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των εκλεκτόρων. Τα πρακτικά των διαδικασιών εκλογής δημοσιεύονται κάθε χρόνο σε ιδιαίτερο τόμο με ευθύνη του αντιστοίχου Τμήματος και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου. Ο διορισμός γίνεται με πράξη του Πρύτανη που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσης. Γενικά, οι διαδικασίες των εκλογών στο ΕΜΠ χαρακτηρίζονται από την επιβαλλόμενη σοβαρότητα, διαφάνεια και αμεροληψία. Δυστυχώς όμως, παρατηρούνται αδικαιολόγητες καθυστερήσεις, τόσο από πλευράς Ιδρύματος κατά τη διαδικασία της εκλογής, όσο και από πλευράς ΥΠΕΠΘ κατά τη φάση του διορισμού. Χαρακτηριστικά, αναφέρεται ότι ο χρόνος που μεσολαβεί, από την προκήρυξη της θέσης μέχρι το διορισμό του εκλεγέντος υποψηφίου, μπορεί να φθάσει μέχρι και τα δύο έτη. Το σημείο αυτό χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή, διότι έχει ιδιαίτερα αρνητικές συνέπειες τόσο στον υποψήφιο όσο και στον προγραμματισμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας στο Ίδρυμα.

11.2.6 Κριτική αξιολόγηση της διαδικασίας των προσλήψεων μελών ΔΕΠ.

Τα κυριότερα προβλήματα που εμφανίζονται κατά την εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν στην πρόσληψη νέου προσωπικού οφείλονται στο γεγονός ότι υπάρχει μεγάλη δυσαναλογία μεταξύ των αιτουμένων από τα Τμήματα θέσεων και των θέσεων που εγκρίνει το Υπουργείο. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την εκ νέου ιεράρχηση των προτεραιοτήτων σε νέες θέσεις από τα Τμήματα και την – κατ'ακολουθίαν –

κατανομή τους στους Τομείς, γεγονός που προκαλεί περαιτέρω τριβές μεταξύ των Τομέων. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι κατά την τελευταία τετραετία καλύφθηκαν με την ανωτέρω διαδικασία στο Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών μόνο δύο θέσεις Λεκτόρων, ενώ μια άγονη διαδικασία έχει μεν επαναπροκηρυχθεί, αλλά βρίσκεται από το 1996 στο ΥΠΕΠΘ χωρίς να έχει προωθηθεί.

Στο ΕΜΠ προκηρύσσονται γενικά χαμηλόβαθμες θέσεις μελών ΔΕΠ, κυρίως θέσεις Λεκτόρων. Η επιλογή αυτή μπορεί να θεωρηθεί θετική από την άποψη ότι επιτρέπει σε κάθε νεοεισερχόμενο στο ΕΜΠ μέλος ΔΕΠ, περνώντας από όλες τις βαθμίδες εξέλιξης, να αποκτήσει με τον τρόπο αυτόν ολοκληρωμένη και επαρκή εμπειρία και να έχει την ευκαιρία να προσφέρει έργο από διαφορετική κάθε φορά βαθμίδα.

Ωστόσο, σύμφωνα με το Διάγραμμα 3-2, το ποσοστό των Λεκτόρων είναι το μικρότερο σε σχέση με τα ποσοστά όλων των άλλων βαθμίδων των μελών ΔΕΠ που έχει το ΕΜΠ. Η εξήγηση της συρρίκνωσης της βαθμίδας του Λέκτορα μπορεί να αποδοθεί, τουλάχιστον εν μέρει, στις ελάχιστες προκηρύξεις νέων θέσεων τα τελευταία χρόνια αλλά στην καθυστέρηση των διαδικασιών προκήρυξης από την πλευρά του Υπουργείου Παιδείας. Η ενδεχόμενη παραπάνω μείωση του αριθμού των Λεκτόρων πάντως δεν μπορεί παρά να προκαλέσει ανησυχία, διότι αυτό θα ισοδυναμούσε με την απουσία των απαραίτητων προϋποθέσεων που καθιστούν δυνατή τη φυσιολογικά απαραίτητη διεργασία της ανανέωσης στο ιστορικό αυτό Ιδρυμα.

11.3 Εξελίξεις μελών ΔΕΠ και ΕΔΤΠ.

Σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των ελληνικών ΑΕΙ, το οποίο πρόσφατα τροποποιήθηκε στο σημείο αυτό², το ΔΕΠ, ανάλογα με τη βαθμίδα στην οποία υπηρετεί, έχει το δικαίωμα να ζητήσει την εξέλιξή του στην αμέσως επόμενη βαθμίδα, ως εξής :

- Οι Λέκτορες, οι οποίοι εκλέγονται με θητεία 3 ετών η οποία μπορεί να παραταθεί μέχρι τα 7 έτη, μετά τη συμπλήρωση τριετίας στη βαθμίδα αυτή, έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν την προκήρυξη της θέσης του στη βαθμίδα του Επίκουρου

² Νόμος 2517/97.

Καθηγητή. Εάν κατά την πρώτη κρίση εκλεγεί άλλος υποψήφιος λήγει αυτόματα η θητεία τους· εάν δεν εκλεγεί κανείς ο Λέκτορας παραμένει στη θέση του μέχρι τη συμπλήρωση επταετίας, μέσα στην οποία μπορεί να ζητήσει και δεύτερη προκήρυξη, μετά την οποία, εφόσον δεν εξελιχθεί, αποχωρεί από το ΑΕΙ.

- Οι Επίκουροι Καθηγητές, μετά τη συμπλήρωση θητείας 3 ετών έχουν δικαίωμα να ζητήσουν να κριθούν για μονιμοποίηση· εφόσον δεν μονιμοποιηθούν αποχωρούν από το ΑΕΙ. Οι μόνιμοι Επίκουροι Καθηγητές έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν μέχρι δύο φορές την προκήρυξη της θέσης τους στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή.
- Οι Αναπληρωτές Καθηγητές όπως και οι Καθηγητές εκλέγονται ως μόνιμοι. Οι Αναπληρωτές Καθηγητές έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν μέχρι δύο φορές την προκήρυξη της θέσης του στη βαθμίδα του Καθηγητή.

Θα πρέπει να αναφερθεί ότι από τη θέσπιση του Ν.1268/82 και εφεξής έχει απασχολήσει αρκετά την ελληνική ακαδημαϊκή και επιστημονική κοινότητα, τόσο της Ελλάδας όσο και – για προφανείς λόγους – της διασποράς, το θέμα της εξελίξεως των μελών ΔΕΠ. Οι εναλλασσόμενες αντιδράσεις είχαν συχνά επίδραση και στη διαμόρφωση της νομοθεσίας η οποία άλλαξε αρκετές φορές κατά τα τελευταία 18 έτη. Τα λεπτά σημεία σχετικά με τις εξελίξεις ήταν δύο :

- α) Οι "κλειστές" διαδικασίες οι οποίες ίσχυαν με βάση προϋπάρχουσα του 1997 νομοθεσία σε ορισμένες μόνον περιπτώσεις, και
- β) οι συχνά δημοσιοποιούμενες απόψεις ότι τα εκλεκτορικά σώματα διέκειντο ευνοϊκά προς τους υπηρετούντες υποψηφίους, έναντι των υπολοίπων.

Οι πιο πάνω απόψεις δικαιολογούνται από την εξαιρετικά χαμηλή στατιστική επιτυχίας στις εκλογές των μη υπηρετούντων, δηλαδή των "νέων" υποψηφίων. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι σχετικές υποψίες ήταν σε αρκετές περιπτώσεις βάσιμες, αλλά και συχνά υπερβολικές. Πάντως, το γεγονός της προσωπικής γνωριμίας των υπηρετούντων υποψηφίων με το πανεπιστημιακό περιβάλλον, αλλά και της εξοικείωσης με το χώρο, τους δίνει ένα αυτονόητο προβάδισμα. Αποτελεί – ασχέτως των θεσμικών δυνατοτήτων – θέμα ευθυκρισίας των εκλεκτορικών σωμάτων η στάθμιση των προσόντων και της προσωπικότητας των υποψηφίων κατά τις εκλογές, επ'ωφελεία – και μόνον – της εκπαιδευτικής και επιστημονικής διαδικασίας στα ΑΕΙ.

Επισημαίνεται, πάντως, ότι η κείμενη νομοθεσία αποκλείει πλέον εντελώς τις κλειστές διαδικασίες και δίνει τη δυνατότητα της ανταγωνιστικής εξέλιξης στα μέλη ΔΕΠ όλων των βαθμίδων, η οποία αυτονόητα θεωρείται απαραίτητη σε ένα ακαδημαϊκό χώρο.

Ενα τελευταίο σημείο, στο οποίο η Εκθεση αυτή αναφέρεται θετικά και στην §14.3.6, αποτελεί η με πρόσφατη νομοθετική ρύθμιση³ δυνατότητα των μελών ΕΔΤΠ, που αποκτούν Διδακτορικό Δίπλωμα, να ζητήσουν την προκήρυξη θέσεως Λέκτορα. Πρόκειται για θετική ρύθμιση, η οποία αποτελεί και σημαντικό κίνητρο για τους νέους επιστήμονες, πέραν του ότι εξασφαλίζει την ορθολογική χρησιμοποίηση του προσωπικού των ΑΕΙ. Προς την κατεύθυνση αυτή υπάρχει περιθώριο και άλλων ρυθμίσεων.

11.4 Ανάθεση διδακτικού έργου στα μέλη ΔΕΠ.

Το διδακτικό έργο στο ΕΜΠ περιλαμβάνει τη διδασκαλία των μαθημάτων, τα φροντιστήρια και τις φροντιστηριακές ασκήσεις, την εργαστηριακή και την πρακτική εξάσκηση των φοιτητών, την επίβλεψη των διπλωματικών εργασιών και την πραγματοποίηση σεμιναρίων ή ανάλογων δραστηριοτήτων. Το διδακτικό έργο ανατίθεται, κάθε ακαδημαϊκό έτος, στα μέλη ΔΕΠ του Τομέα με απόφαση της ΓΣ του Τομέα. Οι σχετικές αποφάσεις των Τομέων λαμβάνονται συνεκτιμώντας – μεταξύ άλλων – και τη συγγένεια του γνωστικού αντικείμενου της θέσης την οποία κατέχει το μέλος ΔΕΠ με το αντικείμενο του μαθήματος το οποίο του ανατίθεται, και κοινοποιούνται στη ΓΣ του Τμήματος και τη Σύγκλητο· τα δύο αυτά όργανα έχουν από το νόμο δικαίωμα αναπομπής των αποφάσεων των Τομέων, κυρίως ως προς τα θέματα της απασχόλησης των μελών ΔΕΠ. Η ροή της διαδικασίας αυτής παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 11-2.

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι η ευελιξία στην ανάθεση του διδακτικού έργου έχει – πρόσφατα – περιορισθεί με την υποχρέωση της ανάληψης υποχρεωτικής τουλάχιστον εξάωρης εβδομαδιαίας διδασκαλίας από κάθε μέλος ΔΕΠ, κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο. Ετσι, η σχετική διάταξη του Νόμου⁴, με την πρόθεση επιβολής 6ωρου, εβδομαδιαία,

³ Άρθρο 3, §3 του Ν.2517/97.

⁴ Νόμος 2530/97.

υποχρεωτικού διδακτικού έργου στα μέλη ΔΕΠ, οδηγεί συχνά σε μη επιστημονικά αλλά και παιδαγωγικά ορθές επιλογές ως προς την καταλληλότητα για τη διδασκαλία συγκεκριμένου αντικειμένου από μέλη ΔΕΠ.

Στο διδακτικό έργο τους για την άσκηση των φοιτητών, τη διεξαγωγή φροντιστηρίων, εργαστηριακών ασκήσεων, την εποπτεία εξετάσεων και τη διόρθωση ασκήσεων τα μέλη ΔΕΠ επικουρούνται από μέλη του Επικουρικού Διδακτικού Προσωπικού⁵. Ομως, τα μέλη του ΕΔΠ κατέχουν πλέον προσωποπαγείς θέσεις οι οποίες, συνεπώς, μειώνονται συνεχώς, χωρίς να προβλέπεται από τη νομοθεσία κάποιας μορφής υποκατατάστασή τους. Αυτό κρίνεται ιδιαίτερα αρνητικό για ένα Πολυτεχνείο, όπου η εργαστηριακή εξάσκηση αποτελεί θεσμό για την κατάρτιση των φοιτητών – υποψήφιων μηχανικών. Η λύση στην οποία καταφεύγουν τελευταία όλο και περισσότερο οι διδάσκοντες στο Ίδρυμα, δηλαδή η χρησιμοποίηση ΥΔ για την επικουρία του διδακτικού έργου, θα πρέπει να χρησιμοποιείται με μεγάλη προσοχή και φειδώ, διότι μπορεί να αποδεικνύεται τελικά δυσμενής τόσο για τους ΥΔ όσο και για την εκπαιδευτική διαδικασία. Το θέμα αυτό θα πρέπει να απασχολήσει ιδιαίτερα το Ίδρυμα το οποίο θα πρέπει να κάνει κατάλληλες νομοθετικές προτάσεις θεραπείας προς το ΥΠΕΠΘ.

Η επιλογή διδάσκοντα για την επίβλεψη των διπλωματικών εργασιών γίνεται από τους φοιτητές, οι οποίοι συχνά επιλέγουν και το αντικείμενο της εργασίας τους. Τα σχετικά με τις αναθέσεις αυτές έχουν απασχολήσει σε βάθος την Εκθεση αυτή στην §5.3.4

Στα προγράμματα σπουδών ενός Τμήματος περιλαμβάνονται και μαθήματα, των οποίων οι διδάσκοντες ανήκουν σε άλλο Τμήμα. Η περίπτωση αυτή απαντάται στο ΕΜΠ με τα μαθήματα του Γενικού Τμήματος, αλλά και μαθήματα που διδάσκονται μεταξύ Τμημάτων. Σε αυτές τις περιπτώσεις η απόφαση ανάθεσης διδασκαλίας γίνεται από τον Τομέα του Τμήματος με αντικείμενο σχετικό με το μάθημα.

⁵ Βλ. σχετικά στην §2.3.8.

Σε περίπτωση μαθήματος που διδάσκεται σε μεγάλα ακροατήρια επιδιώκεται, σύμφωνα με πρόσφατη απόφαση της Συγκλήτου⁶, η κατάτμηση των ακροατηρίων σε μικρότερο αριθμό φοιτητών, όχι μεγαλύτερο των 80.

Οι ανωτέρω ρυθμίσεις, οι οποίες αποτελούν στοιχεία του μη θεσμοθετημένου Κανονισμού Σπουδών, εφαρμόζονται στο μεγαλύτερο βαθμό χωρίς προβλήματα στο ΕΜΠ.

11.4.1 Ο συμβουλευτικός ρόλος των μελών ΔΕΠ.

Σε ορισμένα Τμήματα του ΕΜΠ έχει υιοθετηθεί ο ρόλος του Συμβούλου Καθηγητή. Η προσφορά αυτής της υπηρεσίας συνιστά για τον διδάσκοντα ολοκλήρωση της ποιότητας του διδακτικού του έργου ως παιδαγωγού. Κατανοώντας την πολυπλοκότητα της ιδιοσυγκρασίας του φοιτητή, ο Σύμβουλος Καθηγητής έχει τη δυνατότητα να επιδράσει θετικά στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που ο φοιτητής αντιμετωπίζει ως μέλος της Πολυτεχνειακής Κοινότητας και αυριανός μηχανικός.

11.5 Λήψη αποφάσεων στα όργανα διοίκησης.

Η διαδικασία που ισχύει στο ΕΜΠ σε ό,τι αφορά στον τομέα της λήψης αποφάσεων στα συλλογικά όργανα είναι πολυσύνθετη και συντελείται σε όλα σχεδόν τα επίπεδα διοίκησης του Ιδρύματος. Κάθε σώμα, το οποίο είναι αρμόδιο να παίρνει αποφάσεις –Σύγκλητος, Πρυτανικό Συμβούλιο, Γενική Συνέλευση Τμήματος, Γενική Συνέλευση Τομέα–, υποστηρίζεται από τις καθ' ύλην αρμόδιες Διοικητικές Υπηρεσίες του Ιδρύματος ή/και από κατάλληλες εισηγητικές επιτροπές. Οι εισηγητικές επιτροπές, είτε είναι θεσμοθετημένες, είτε συγκροτούνται εκτάκτως για κατά περίπτωση λειτουργίες.

Οι εισηγητικές επιτροπές αναλαμβάνουν τη διεξαγωγή μιας πρώτης επεξεργασίας των δεδομένων του ζητήματος, που αργότερα θα απασχολήσει την ολομέλεια του αντίστοιχου σώματος, και τη συγγραφή της σχετικής εισήγησης. Η πορεία προς την τελική απόφαση όμως είναι σύνθετη. Η εισήγηση κάθε επιτροπής καθίσταται

⁶ Απόφαση Συγκλήτου 20/7-11-97/Θέμα 3^ο.

αντικείμενο συζήτησης και στις συνεδριάσεις των ΓΣ των Τομέων, το κύτταρο του διοικητικού συστήματος του Ιδρύματος.

Όλα αυτά σε συνδυασμό με το ότι στα όργανα λήψης αποφάσεων συμμετέχουν όλοι οι φορείς της Πολυτεχνειακής Κοινότητας –διδασκτικό, επιστημονικό, διοικητικό προσωπικό και φοιτητές– εξασφαλίζουν τον δημοκρατικό χαρακτήρα των διαδικασιών λήψης των αποφάσεων στο Ιδρύμα.

Επισημαίνεται ότι σε όλα τα συλλογικά όργανα του ΕΜΠ η συμμετοχή των φοιτητών είναι ενεργή και οι κανόνες της καθορίζονται, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στα άρθρα 8,9,10,11 Ν.1268/82. Οι φοιτητές που συμμετέχουν στα συλλογικά όργανα είναι εκλεγμένοι εκπρόσωποι των φοιτητών με θητεία ενός Ακαδημαϊκού Έτους. Οι εκλογές των φοιτητών πραγματοποιούνται από εκλεκτορικό τους σώμα, μία φορά τον χρόνο.

11.5.1 Σύγκλητος.

Η Σύγκλητος, που είναι το ανώτατο διοικητικό όργανο του ΕΜΠ, λειτουργεί σύμφωνα τα οριζόμενα στο άρθρο 11 του Νόμου 1268/92 για τις Συγκλήτους των ΑΕΙ. Η Σύγκλητος του ΕΜΠ αποτελείται από 34 τακτικά μέλη, τα οποία συνεδριάζουν τακτικά, περίπου δύο φορές το μήνα. Σε έκτακτες περιπτώσεις η Σύγκλητος βρίσκεται σε διαρκή συνεδρία. Το αναλυτικό οργανόγραμμα της λήψης αποφάσεων στη Σύγκλητο του ΕΜΠ, οι προϋποθέσεις προετοιμασίας και παρουσίασης των θεμάτων και των αποφάσεων, καθώς επίσης η σύνθεσή της για το Ακ.Έτος 1997-1998 δίνονται στο [1] καθώς και στην από 17-09-97 Απόφαση της Συγκλήτου⁷ στα Θέματα 3^ο και 5^ο.

Ο διοικητικός και θεσμικός ρόλος της Συγκλήτου στο ΕΜΠ είναι αδιαμφισβήτητος και οι διαδικασίες της είναι δημοκρατικές και διαφανείς.

11.5.2 Πρυτανικό Συμβούλιο.

Ο ρόλος του Πρυτανικού Συμβουλίου προβλέπει τη λήψη αποφάσεων ή την παροχή γνώμης ή την υποβολή πρότασης ή εισήγησης σε επίπεδο Ιδρύματος. Εξάλλου, το

⁷ Περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 24.

Πρυτανικό Συμβούλιο εισηγείται στη Σύγκλητο τον προϋπολογισμό του ΕΜΠ. σύμφωνα με το άρθρο 11 Νόμου 1268/82. Το Πρυτανικό Συμβούλιο απαρτίζεται από 5 μέλη :

- τον Πρύτανη,
- τους δύο Αντιπρυτάνεις,
- τον Προϊστάμενο Γραμματείας, ως εισηγητή με δικαίωμα ψήφου επί διοικητικών, οικονομικών και τεχνικών θεμάτων, καθώς και επί ζητημάτων διοικητικού προσωπικού⁸, και
- από έναν εκπρόσωπο των φοιτητών.

Με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου του ΕΜΠ στο ΠΣ συμμετέχουν χωρίς δικαίωμα ψήφου οι Γενικοί Διευθυντές, ένας εκπρόσωπος του ΔΕΠ, ένας εκπρόσωπος του Διοικητικού Προσωπικού, ένας εκπρόσωπος του ΕΔΤΠ, ένας εκπρόσωπος των μεταπτυχιακών φοιτητών, και ένας εκπρόσωπος του ΙΔΑΧ. Συνήθως στο Πρυτανικό Συμβούλιο προσκαλούνται και παρίστανται κατά περίπτωση οι εισηγητές των προτάσεων. Το Πρυτανικό Συμβούλιο λειτουργεί σύμφωνα με εγκεκριμένο από τη Σύγκλητο Κανονισμό [2] και την από 17-09-97 Απόφαση της Συγκλήτου⁹ στο Θέμα 4^ο και συνεδριάζει τακτικά μία φορά την εβδομάδα.

Μια από τις ουσιαστικότερες λειτουργίες του ΠΣ αναφέρεται στην οικονομική διαχείριση των πιστώσεων του Δημόσιου Λογιστικού (Τακτικός Προϋπολογισμός και Δημόσιες Επενδύσεις) που χορηγούνται από την πολιτεία στο ΕΜΠ. Στο Διάγραμμα 11-3 παρέχεται η ροή λήψης αποφάσεων σε σχέση με τις πιστώσεις του Δημόσιου Λογιστικού στο ΕΜΠ. Εχει και σε άλλες περιπτώσεις αναφερθεί η Εκθεση αυτή στη δυσκαμψία της διαδικασίας άντλησης πιστώσεων η οποία δημιουργεί πρόσθετη γραφειοκρατική φόρτιση στα μέλη ΔΕΠ. Για λόγους σύγκρισης παρατίθεται στο Διάγραμμα 11-4 η αντίστοιχη διαδικασία για τις πιστώσεις από κονδύλια που διαχειρίζεται ο Ειδικός Λογαριασμός· στο θέμα αυτό γίνεται εκτενής αναφορά στο Κεφάλαιο 8. Πάντως, από τη σύγκριση των πιο πάνω δύο Διαγραμμάτων προκύπτει αβίαστα το συμπέρασμα ότι οι διαδικασίες του Ειδικού Λογαριασμού είναι

⁸ Στην περίπτωση αυτή μετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου και εκπρόσωπος του Διοικητικού Προσωπικού.

⁹ Περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 24.

σημαντικά απλουστευμένες, χωρίς αυτό να συνεπάγεται μείωση της εποπτείας της Διοίκησης στο ευαίσθητο και λεπτό θέμα της χρηματικής διαχείρισης.

11.5.3 Γενική Συνέλευση Τμήματος.

Το κανονιστικό πλαίσιο της Γενικής Συνέλευσης Τμήματος περιγράφεται από το άρθρο 8, του Νόμου 1268/82 και το άρθρο 4 του Νόμου 2083/92. Οι εκπρόσωποι των Τμημάτων στην Σύγκλητο, δηλαδή ο Πρόεδρος ή ο Αναπληρωτής του και οι εκλεγμένοι εκπρόσωποι του ΔΕΠ, μεταφέρουν στο Τμήμα τους θέματα που το αφορούν, καθώς και σημαντικά θέματα γενικού ενδιαφέροντος που έχουν συζητηθεί στην Σύγκλητο. Αντίστοιχα, οι εκπρόσωποι του Τμήματος στη Σύγκλητο υποστηρίζουν τις συλλογικές αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος και κάνουν γνωστή τη συλλογική βούληση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος όποτε αυτό είναι δυνατό.

11.5.4 Διοικητικό Συμβούλιο Τμήματος.

Το κανονιστικό πλαίσιο Διοικητικού Συμβουλίου του Τμήματος περιγράφεται από το άρθρο 8, του Νόμου 1268/82 και το άρθρο 4 του Νόμου 2083/92. Ο ρόλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Τμήματος προβλέπει τη λήψη απόφασης ή την παροχή γνώμης ή την υποβολή πρότασης ή εισήγησης σε επίπεδο Τμήματος. Το ΔΣ του Τμήματος έχει την ευθύνη της εκτέλεσης και την εποπτεία εφαρμογής των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης καθώς και την ευθύνη της τρέχουσας και διαρκούς εποπτείας για την εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος και την τήρηση των νόμων και του Εσωτερικού Κανονισμού. Το ΔΣ του Τμήματος είναι το ευέλικτο διοικητικό όργανο που υποβοηθά τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος στις εισηγητικές, τις εκτελεστικές και τις επικουρικές του ανάγκες.

11.5.5 Γενική Συνέλευση Τομέα.

Το κανονιστικό πλαίσιο της Γενικής Συνέλευσης Τομέα περιγράφεται από το άρθρο 9 του Νόμου 1268/82, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 79 του Ν.1566/85. Ο ρόλος της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα είναι να συντονίζει το έργο του Τομέα στο πλαίσιο των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος, καθώς επίσης να

εισηγείται στο Τμήμα την αντιμετώπιση των ιδιαίτερων αναγκών που έχει ο Τομέας κάθε φορά.

11.6 Εκλογή οργάνων διοίκησης του ΕΜΠ.

Η διαδικασία εκλογής των οργάνων διοίκησης ορίζεται από τη σχετική νομοθεσία των Νόμων 1268/82 & 2083/92 και οι εκλογές διενεργούνται με διαφορετική συχνότητα για το κάθε όργανο. Οι εκλογές διεξάγονται σύμφωνα με όλους του τύπους, με επακριβώς καθορισμένες συνθέσεις των εκλεκτορικών σωμάτων και εκπροσώπους από όλες τις κατηγορίες μελών της Πολυτεχνειακής Κοινότητας. Η απόλυτη διαφάνεια των διαδικασιών αυτών εξασφαλίζει το κύρος των οργάνων διοίκησης ως θεσμών που δεν έχουν αμφισβητηθεί ποτέ μέχρι σήμερα.

11.6.1 Πρυτανικές Αρχές.

Οι Πρυτανικές Αρχές, ο Πρύτανης και οι δύο Αντιπρυτάνεις, εκλέγονται κάθε τρία χρόνια από το σύνολο της Πολυτεχνειακής Κοινότητας, όπως περιγράφεται από το άρθρο 11 του Νόμου 1268/82 και το άρθρο 3, του Νόμου 2083/92, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του Νόμου 2188/94. Στις Πρυτανικές εκλογές του ΕΜΠ, το 1997 ψήφισαν, σύμφωνα με τον νόμο, 905 μέλη της Πολυτεχνειακής Κοινότητας.

Οι Πρυτανικές Αρχές μαζί με έναν εκπρόσωπο των φοιτητών και τον Προϊστάμενο Γραμματείας συγκροτούν, όπως αναφέρθηκε ήδη, το ***Πρυτανικό Συμβούλιο***.

11.6.2 Σύγκλητος.

Η σύνθεση της Συγκλήτου περιγράφεται από το άρθρο 2, του Νόμου 2083/92. Επικεφαλής της Συγκλήτου είναι ο Πρύτανης και οι δύο Αντιπρυτάνεις και υπόλοιπα μέλη της είναι οι Πρόεδροι των Τμημάτων –εκλεγμένοι όπως περιγράφεται από το άρθρο 4 §3 του Νόμου 2083/92, ένας εκλεγμένος εκπρόσωπος ΔΕΠ από κάθε Τμήμα, ένας εκπρόσωπος ΕΔΠ, ένας εκπρόσωπος ΕΕΠ, ένας εκπρόσωπος ΕΔΤΠ, ένας εκπρόσωπος ΔΠ, ένας εκπρόσωπος των φοιτητών από κάθε Τμήμα –η εκλογή του προκύπτει από τις φοιτητικές εκλογές στους συλλόγους τους– και δύο εκπρόσωποι Μεταπτυχιακών Φοιτητών –αντίστοιχα εκλεγμένοι από εκλογές στον σύλλογό τους.

Στις Συνεδριάσεις της Συγκλήτου παρίσταται χωρίς δικαίωμα ψήφου ο Προϊστάμενος Γραμματείας του ΕΜΠ.

11.6.3 Πρόεδρος Τμήματος και Αναπληρωτής του.

Η εκλογή του Προέδρου και του Αναπληρωτή Προέδρου του Τμήματος, που γίνεται κάθε δύο χρόνια, ορίζεται από το άρθρο 4 §3 του Νόμου 2083/92.

11.6.4 Διοικητικό Συμβούλιο Τμήματος.

Το κανονιστικό πλαίσιο του ΔΣ του Τμήματος περιγράφεται από το άρθρο 8 του Νόμου 1268/82 και το άρθρο 4 §3 του Νόμου 2083/92. Επειδή ο ρόλος του ΔΣ είναι να υποβοηθά τη ΓΣ του Τμήματος με εισηγητικό, εκτελεστικό και επικουρικό έργο, αυτό το διοικητικό όργανο απαρτίζεται από τα εκλεγμένα μέλη του Τμήματος, τον Πρόεδρο και τον Αναπληρωτή Πρόεδρο του Τμήματος, τους Διευθυντές των Τομέων και εκπροσώπους των φοιτητών του Τμήματος.

11.6.5 Γενική Συνέλευση Τομέα.

Το κανονιστικό πλαίσιο της ΓΣ του Τομέα περιγράφεται από το άρθρο 9 του Νόμου 1268/82. Στο ίδιο άρθρο περιγράφεται και η διαδικασία εκλογής του Διευθυντή Τομέα που γίνεται κάθε χρόνο.

11.7 Επιτροπές.

Για την αποτελεσματικότερη – και όσο το δυνατό με τη μεγαλύτερη διαφάνεια και συναίνεση – διοίκηση του ΕΜΠ, τόσο σε εισηγητικό όσο και σε εκτελεστικό επίπεδο λειτουργούν στο Ιδρυμα θεματικές Επιτροπές. Οι Επιτροπές αυτές διακρίνονται, από θεσμικής πλευράς, σε δύο κατηγορίες :

- α) Οι *Θεσμοθετημένες Επιτροπές* προβλέπονται ρητά από την κείμενη νομοθεσία και έχουν συγκεκριμένη εκτελεστική δικαιοδοσία.
- β) Οι Επιτροπές της Συγκλήτου ή *Συγκλητικές Επιτροπές*, συγκροτούνται κατά περίπτωση από τη Σύγκλητο, σύμφωνα με αρμοδιότητα που της παρέχουν τα άρθρα 1 §9 & 2 § 2(β)vii του Νόμου 2083/92, και έχουν συνήθως εισηγητικές προς τη Σύγκλητο αρμοδιότητες.

Βέβαια, υπάρχουν και ορισμένες Επιτροπές που έχουν *μικτά χαρακτηριστικά* και στις οποίες αναφερόμεθα με το γενικότερο τίτλο *Ειδικές Επιτροπές*.

Στις παραγράφους που ακολουθούν θα παρουσιάσουμε τις Επιτροπές αυτές, οι οποίες αναμφισβήτητα συμβάλλουν θετικά τόσο στη διοικητική όσο και την εκπαιδευτική διαδικασία στο Ιδρυμα.

Τέλος, θα πρέπει να επισημάνουμε ότι *Ατυπες Επιτροπές* λειτουργούν στα Τμήματα και τους Τομείς, με εισηγητικές αρμοδιότητες προς τις Γενικές Συνελεύσεις αντίστοιχα. Στα πολυπληθή Τμήματα και Τομείς – ιδιαίτερα – οι Επιτροπές αυτές συμβάλλουν ουσιαστικά στην εκπαιδευτική και τη διοικητική διαδικασία· εισηγούνται, για παράδειγμα, την κατανομή του διδακτικού, του εργαστηριακού και του εξεταστικού έργου, την κατανομή των πιστώσεων, των υποτροφιών στους ΥΔ, την αναμόρφωση μαθημάτων, τις μετεγγραφές φοιτητών κλπ. Με τις *Ατυπες Επιτροπές* δεν θα ασχοληθούμε περισσότερο, λόγω του μεγάλου πλήθους τους και της δυσκολίας στην καταγραφή τους.

11.7.1 Θεσμοθετημένες Επιτροπές.

Η σύσταση των Επιτροπών αυτών, οι οποίες έχουν συγκεκριμένη εκτελεστική δικαιοδοσία, προβλέπεται ρητά από την κείμενη νομοθεσία, όπως αναπτύσσεται στη συνέχεια για κάθε μία από αυτές.

11.7.1.1 Επιτροπή Πανεπιστημιακού Ασύλου.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου 1268/82, για την κατοχύρωση της ακαδημαϊκής ελευθερίας, της ελεύθερης επιστημονικής αναζήτησης και της ελεύθερης διακίνησης των ιδεών, αναγνωρίζεται το Πανεπιστημιακό Ασυλο, που καλύπτει όλους τους χώρους των ΑΕΙ. Το άσυλο συνίσταται στην απαγόρευση επέμβασης της δημόσιας δύναμης στους χώρους αυτούς χωρίς την πρόσκληση ή άδεια του αρμόδιου οργάνου.

Το όργανο αυτό είναι τριμελές και αποτελείται από τον Πρύτανη ή τον νόμιμο αναπληρωτή του και ανά ένα εκπρόσωπο του ΔΕΠ και των φοιτητών. Ο εκπρόσωπος του ΔΕΠ μαζί με έναν αναπληρωτή είναι μέλη της Συγκλήτου και εκλέγονται από το σύνολο των συγκλητικών μελών του ΔΕΠ. Ο εκπρόσωπος των φοιτητών μαζί με τον αναπληρωτή του είναι μέλη της Συγκλήτου και εκλέγονται από το σύνολο των

φοιτητών συγκλητικών. Το όργανο αυτό αποφασίζει μόνο με ομοφωνία όλων των μελών του. Σε περίπτωση διαφωνίας συγκαλείται έκτακτα η Σύγκλητος την ίδια μέρα προκειμένου να αποφασίσει σχετικά. Η τελική απόφαση στη Σύγκλητο λαμβάνεται με πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των παρόντων. Στο ΕΜΠ η άρση του Πανεπιστημιακού Ασύλου έχει κριθεί σκόπιμη μόνον σε ελάχιστες περιπτώσεις ποινικών αδικημάτων.

11.7.1.2 Επιτροπή Διαχείρισης Ειδικού Λογαριασμού.

Πρόκειται για θεσμοθετημένη επιτροπή στην οποία έχει γίνει εκτενέστατη αναφορά στο Κεφάλαιο 8.

11.7.1.3 Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Σύμφωνα με τον Νόμο 2083/92, άρθρο 12, για την οργάνωση και τη λειτουργία των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών αρμόδιο όργανο, μετά τη Σύγκλητο Ειδικής Σύνθεσης, είναι η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών¹⁰, η οποία λειτουργεί σε επίπεδο ΕΜΠ και είναι αρμόδια για τον συντονισμό και την εποπτεία των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων. Αντικείμενα και στόχοι της Επιτροπής [3, 4, 5 , 6] είναι:

- Ο καθορισμός του κανονιστικού πλαισίου της οργάνωσης των μεταπτυχιακών σπουδών του ΕΜΠ.
- Ο καθορισμός του κανονιστικού πλαισίου, σύμφωνα με το οποίο οι μεταπτυχιακοί σπουδαστές παίρνουν, αντικειμενικά και με διαφανείς διαδικασίες, υποτροφίες από το Ίδρυμα.
- Ο σχεδιασμός των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σε διεπιστημονικές περιοχές, στις οποίες η επιστημονική προσέγγιση είναι σύνθετη και απαιτεί τη συνεργασία πολλών Τμημάτων του ΕΜΠ αλλά και Τμημάτων άλλων ΑΕΙ.

Η Επιτροπή ΜΣ συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα και το έργο που παράγει αποτελεί σημαντική συμβολή στην ανάπτυξη και την ολοκλήρωση του εκπαιδευτικού έργου του ΕΜΠ. Το έργο της Επιτροπής έρχεται να καλύψει ένα σημαντικό κενό στο

¹⁰ Αποτελεί μετεξέλιξη της Συγκλητικής Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΕΜΠ. Σχετικές αναφορές έχουν γίνει στο Κεφάλαιο 6.

επίπεδο των μεταπτυχιακών σπουδών του ΕΜΠ, δεδομένου ότι μέχρι πρότινος ο κύριος παρεχόμενος μεταπτυχιακός τίτλος ήταν το Διδακτορικό Δίπλωμα, δηλαδή δεν υπήρχαν Μεταπτυχιακές Σπουδές που να οδηγούν σε Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης, εκτός από ορισμένες περιπτώσεις¹¹.

11.7.2 Συγκλητικές Επιτροπές.

Σύμφωνα με το Νόμο 2083/92, άρθρο1 §9, με αποφάσεις της Σύγκλητου που λαμβάνονται ύστερα από πρόταση του Πρυτανικού Συμβουλίου, συγκροτούνται συμβούλια και επιτροπές κάθε φύσεως με συγκεκριμένη σύνθεση και αρμοδιότητες. Οι Συγκλητικές Επιτροπές δημιουργούνται από τη Σύγκλητο, με εισηγητικό προς αυτήν χαρακτήρα· σε ορισμένες περιπτώσεις η Σύγκλητος τους αναθέτει και τη διεκπεραίωση συγκεκριμένου έργου.

Μετά τη λήψη απόφασης της Σύγκλητου για τη συγκρότηση των Συγκλητικών Επιτροπών αποστέλλεται έγγραφο στις Γραμματείες για να αποφασίσουν τα Τμήματα σχετικά με την εκπροσώπησή τους στις Συγκλητικές Επιτροπές. Υπεύθυνη για τη συγκέντρωση και τον αρχικό συντονισμό των εκπροσωπήσεων είναι η Γραμματεία της Σύγκλητου.

Στο ΕΜΠ λειτουργούν πολλές συμβουλευτικές επιτροπές σε επίπεδο Τομέα, Τμήματος και Σύγκλητου¹² [3 & 4]. Στην θεματική ενότητα που ακολουθεί περιγράφονται συνοπτικά οι στόχοι και οι δραστηριότητες των Συγκλητικών Επιτροπών.

11.7.2.1 Συγκλητική Επιτροπή Προπτυχιακών Σπουδών.

Αντικείμενα της δραστηριότητας της Επιτροπής Προπτυχιακών Σπουδών,¹³ είναι [5]:

- Η επεξεργασία και η εισήγηση προς τη Σύγκλητο, κάθε Μάρτιο, σχετικά με τα ΠΠΣ των Τμημάτων για το επόμενο Ακ.Ετος.

¹¹ Βλ. § 6.3.2.

¹² Σχετικές με τη συγκρότηση ορισμένων Συγκλητικών Επιτροπών είναι και η Απόφαση της Σύγκλητου 17/19.09.97/Θέμα 5, η οποία περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 24.

¹³ Βλ. Κεφάλαιο 5. Προπτυχιακές Σπουδές.

- Η έκδοση Οδηγών Σπουδών των 9 Τμημάτων, καθώς και η σύνταξη και έκδοση του Γενικού Οδηγού Σπουδών του Ιδρύματος.
- Η επεξεργασία, ο έλεγχος και η κατανομή πιστώσεων του ΚΑ 4121στ στα Εργαστηριακά Μαθήματα.
- Η έγκριση αιτημάτων σχετικών με την προμήθεια εποπτικών μέσων διδασκαλίας.
- Η επεξεργασία προτάσεων ΕΠΕΑΕΚ σχετικών με τις Προπτυχιακές Σπουδές.
- Ο καθορισμός προδιαγραφών, η ανάθεση και η επίβλεψη Μηχανογραφικών Εφαρμογών σχετικών με τις Προπτυχιακές Σπουδές.
- Η ενημέρωση και παρακολούθηση του έργου της Ομάδας Εργασίας για το Πρόγραμμα “Σωκράτης”.
- Η οργάνωση εορτών υποδοχής πρωτοετών και απονομής διπλωμάτων στους απόφοιτους.
- Η επεξεργασία προτάσεων για την αναβάθμιση των αιθουσών διδασκαλίας ή/και τη διαμόρφωση πρότυπων αιθουσών διδασκαλίας με σύγχρονα εποπτικά μέσα και πολυμέσα.
- Η εισήγηση για την θέσπιση βραβείων σε φοιτητές.
- Η επεξεργασία προτάσεων για τη διοργάνωση πολιτισμικών εκδηλώσεων.
- Η επεξεργασία προτάσεων για την σύνταξη ερωτηματολογίων για τους φοιτητές.
- Η σύνταξη κειμένων και εντύπων για την υποβολή της Ετήσιας Εκθεσης Αποτίμησης Εκπαιδευτικού Έργου και Ακαδημαϊκής φυσιогνωμίας των Τμημάτων.

Η ΣΕ-ΠΣ λειτουργεί ήδη για 5 περίπου χρόνια έχοντας συμβάλλει σημαντικά στη βελτίωση των Προπτυχιακών Σπουδών στο Ίδρυμα. Η κύρια συμβολή της αναφέρεται στην έγκριση των Προγραμμάτων Προπτυχιακών Σπουδών, η οποία εξελίσσεται όπως συνοπτικά παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 11-5.

11.7.2.2 Συγκλητική Επιτροπή Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης.

Οι δραστηριότητες της Συγκλητικής Επιτροπής Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης παρουσιάζονται σε βάθος στο Κεφάλαιο 15.

11.7.2.3 Συγκλητική Επιτροπή Πανεπιστημιακών Εγκαταστάσεων.

Οι δραστηριότητες της Συγκλητικής Επιτροπής Πανεπιστημιακών Εγκαταστάσεων παρουσιάζονται σε βάθος στο Κεφάλαιο 9.

11.7.2.4 Συγκλητική Επιτροπή Βιβλιοθήκης.

Η λειτουργία της Επιτροπής Βιβλιοθήκης αποβλέπει στον εκσυγχρονισμό, τη βελτίωση και την ποιοτική αναβάθμιση της λειτουργίας της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του Ιδρύματος¹⁴, μέσα από μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο προγραμματισμό των ακόλουθων εργασιών:

- Καταγραφή υπάρχουσας κατάστασης.
- Σχέσεις Κεντρικής Βιβλιοθήκης και Βιβλιοθηκών Τμημάτων, Τομέων και Εργαστηρίων.
- Διαμόρφωση μοντέλου-στόχου της Κεντρικής Βιβλιοθήκης.
- Συνεχή παρακολούθηση των αναγκών της Βιβλιοθήκης σε σχέση με τις απαιτήσεις της εκπαιδευτικής και ερευνητικής λειτουργίας του Ιδρύματος.
- Παρακολούθηση των έργων ΕΠΕΑΕΚ των σχετικών με τις Βιβλιοθήκες του ΕΜΠ και των ΑΕΙ.

Η Συγκλητική Επιτροπή της Βιβλιοθήκης λειτουργεί κανονικά, συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα και το έργο της μπορεί να θεωρηθεί σταθμός στην ιστορία του ΕΜΠ [6].

11.7.2.5 Συγκλητική Επιτροπή Η/Υ και Δικτύων.

Οι δραστηριότητες της Συγκλητικής Επιτροπής Η/Υ και Δικτύων αφορούν στον προγραμματισμό και την παρακολούθηση της λειτουργίας:

- Του Κέντρου Διαχείρισης Δικτύων,
- Του Υπολογιστικού Κέντρου, και
- Της Μονάδας Υπερυπολογιστή.

¹⁴ Βλ. επίσης § 2.3.10.

Γενικότερος στόχος της ΣΕ-Η/Υ και Δικτύων είναι η χάραξη της πολιτικής του Ιδρύματος σε θέματα Η/Υ και Δικτύων¹⁵. Παράλληλα έχει αναλάβει ελεγκτικό ρόλο στην πραγματοποίηση 3 έργων ΕΠΕΑΕΚ σχετικών με τα δίκτυα. Τέλος, η ΣΕ-ΗΥ&Δ, η οποία συνεδριάζει τακτικά κάθε 2 εβδομάδες, έχει την ευθύνη της χάραξης της γενικότερης στρατηγικής της Διεύθυνσης Πληροφορικής.

Σημαντικότερα θέματα που απασχόλησαν μέχρι σήμερα την Επιτροπή είναι:

- Η σύνταξη προϋπολογισμών και σχετικών εισηγήσεων προς τη Σύγκλητο.
- Τεχνικά θέματα, όπως πρόσβαση στο Δίκτυο, ασφάλεια του Δικτύου, χρεώσεις τηλεφώνων δια μέσου των επικοινωνιών τελευταίας τεχνολογίας που γίνονται μέσω Η/Υ.
- Η συντήρηση και αναβάθμιση του Υπολογιστικού Κέντρου και του Κέντρου Υπερυπολογιστή.
- Η σύνταξη και επεξεργασία της πρότασης για την δημιουργία 10 Κατανεμημένων Εργαστηρίων Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, 1 για κάθε Τμήμα και ένα Κεντρικό Εργαστήριο Ηλεκτρονικών Υπολογιστών στο Υπολογιστικό Κέντρο καθώς και η ευθύνη προκήρυξης και κατακύρωσης στο μειοδότη του 404 εκ.δρχ. διεθνούς διαγωνισμού¹⁶.

Αξίζει να καταγραφεί εδώ ότι στόχος αυτών των νέων Υπολογιστικών Εργαστηρίων είναι αποκλειστικά η ενίσχυση των Προπτυχιακών Σπουδών κυρίως των φοιτητών των πρώτων εξαμήνων.

11.7.2.6 Συγκλητική Επιτροπή Θεσμών και Στρατηγικής.

Αρμοδιότητα της Επιτροπής είναι να καθορίζει τους γενικούς στόχους και τη Στρατηγική του Ιδρύματος¹⁷. Επειδή τα ζητήματα που καθορίζει η Επιτροπή είναι ιδιαίτερα σημαντικά, όσο και πολυμορφικά, η δραστηριότητά της συνίσταται κυρίως σε μελέτες Ομάδων Εργασίας που επεξεργάζονται τα διάφορα θέματα, όπως πχ.:

- Ομάδα που μελετά ζητήματα αυτοτέλειας του ΕΜΠ,

¹⁵ Βλ. επίσης, § 2.3.11.

¹⁶ Ο διαγωνισμός αυτός ολοκληρώθηκε και έγινε η ανάθεση στο μειοδότη το Μάρτιο 1999.

¹⁷ Βλ. επίσης, § 2.4.

- Ομάδα που εξετάζει ζητήματα δεοντολογίας κτλ.

Σε Συνεδριάσεις της Επιτροπής έχει συζητηθεί και συνταχθεί "Σχέδιο Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του ΕΜΠ". Η σχετική συζήτηση στη Σύγκλητο δεν έχει ακόμη οδηγήσει σε σχετική απόφαση.

Το σώμα αυτής της Συγκλητικής Επιτροπής δεν συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα.

11.7.2.7 Συγκλητική Επιτροπή Τεχνολογικού Πάρκου Λαυρίου.

Οι στόχοι της Συγκλητικής Επιτροπής του Τεχνολογικού Πάρκου Λαυρίου, που λειτούργησε μέχρι τις 30.6.98, δοθέντος ότι μετά ταύτα το έργο της ανέλαβε μια Ειδική Επιτροπή, η *Εταιρεία Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας του ΕΜΠ*, ήταν οι ακόλουθοι :

- Να ολοκληρώσει το προβλεπόμενο κτιριακό πρόγραμμα στο Τεχνολογικό Πάρκο Λαυρίου.
- Να αναπτύξει χρήσεις που συνάδουν με τον τεχνολογικό χαρακτήρα του Πάρκου, όπως εγκατάσταση παραδοσιακών και σύγχρονων βιοτεχνιών, αναβίωση τεχνολογικών διεργασιών σε συνδυασμό με εκπαιδευτικές λειτουργίες εργαστηρίων του ΕΜΠ, ανάπτυξη νέων προϊόντων ή/και υπεργολαβιών σε συνεργασία με ερευνητικά εργαστήρια του ΕΜΠ, με επιχειρήσεις του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα κτλ.
- Να αναπτύξει χρήσεις που συνάδουν με τον πολιτιστικό χαρακτήρα του Πάρκου, όπως μουσεία βιομηχανικής αρχαιολογίας, βοηθητικούς μουσειακούς ή/και αρχαιακούς χώρους, κέντρο ενημέρωσης παραδοσιακών και σύγχρονων επαγγελμάτων κτλ. Για τον σκοπό αυτό, αναζητούνται νέοι πόροι και τρόποι χρηματοδότησης εκτός Ιδρύματος, καθώς και όλοι οι αναγκαίοι μηχανισμοί προκειμένου η λειτουργία του Πάρκου να είναι οικονομικά βιώσιμη και να μην επιβαρύνει τους προϋπολογισμούς του Ιδρύματος [7].

11.7.2.8 Συγκλητική Επιτροπή Πανεπιστημιακών Συγγραμμάτων και Εκδόσεων.

Η εκδοτική δραστηριότητα στο ΕΜΠ έχει κατά βάσιν ανατεθεί στην ΣΕ Πανεπιστημιακών Συγγραμμάτων και Εκδόσεων (ΣΕ-ΠΣΕ). Σύμφωνα με τον Απολογισμό του Ακ.Ετους 1997-98 της ΣΕ-ΠΣΕ [8], οι βασικοί τομείς δραστηριότητας αυτής της Συγκλητικής Επιτροπής είναι:

1. Οι Πανεπιστημιακές Εκδόσεις του ΕΜΠ – Ιδρυση, λειτουργία και διαμόρφωση εκδοτικής πολιτικής.

Στόχος της δημιουργίας των *Πανεπιστημιακών Εκδόσεων ΕΜΠ* είναι να δώσει στο Ιδρυμα τη δυνατότητα να παρέμβει κατά τρόπο ουσιαστικό στο χώρο του πανεπιστημιακού και του τεχνικού βιβλίου, καθώς και του βιβλίου με πολιτιστική αξία γενικότερα. Η έκδοση βιβλίων υψηλής στάθμης κατά τα διεθνή πρότυπα μπορεί να προσφέρει σημαντική υπηρεσία στην Ανώταση Εκπαίδευση και στον πολιτισμό, αντάξια της συνολικής εκπαιδευτικής, τεχνολογικής, επιστημονικής, πολιτιστικής και κοινωνικής προσφοράς του ΕΜΠ.

Οι *Πανεπιστημιακές Εκδόσεις ΕΜΠ* έχουν προοπτική να λειτουργήσουν ως δραστηριότητα αυτοχρηματοδοτούμενη με προβλεπόμενες πηγές χρηματοδότησης: την πώληση των εκδιδόμενων βιβλίων, τη δημιουργία αποθεματικού για τις *Πανεπιστημιακές Εκδόσεις του ΕΜΠ* από τα διαθέσιμα του Ειδικού Λογαριασμού Ερευνας, τα διαθέσιμα για αντίστοιχη δραστηριότητα του Τακτικού Προϋπολογισμού και Κληροδοτημάτων.

Πεδία της εκδοτικής δραστηριότητας ορίστηκαν τα ακόλουθα: α) Πανεπιστημιακά Συγγράμματα, β) Τεχνικές Εκδόσεις, γ) Βιβλία Γενικής Παιδείας, Επανεκδόσεις και Νέες Εκδόσεις σημαντικών βιβλίων του ΕΜΠ, δ) άλλες εκδοτικές δραστηριότητες του ΕΜΠ.

Θεσπίστηκαν κανόνες βάσει των οποίων οι προτάσεις για εκδόσεις αξιολογούνται και γίνονται αποδεκτές. Εδώ εντάσσονται: η διαδικασία υποβολής προτάσεων, η χρησιμοποίηση κριτών-συμβούλων της επιτροπής για την έγκριση τίτλων, η αντιμετώπιση των προτάσεων περί εκδόσεως τιμητικών τόμων, πρακτικών συνεδρίων, λοιπών εκτυπωτικών και εκδοτικών εργασιών στο Ιδρυμα κτλ.

Αντιμετωπίστηκαν νομικά θέματα σε σχέση με τρίτους, ήτοι θέματα συγγραφικών δικαιωμάτων, σχέσεων και συνεργασιών με εκδοτικούς οίκους και επιχειρήσεις παραγωγής εντύπων κτλ. για τα οποία ζητήθηκαν γνωματεύσεις νομικού συμβούλου.

Δημιουργείται θεσμικό πλαίσιο για τη λογιστική και οικονομική διαχείριση των Πανεπιστημιακών Εκδόσεων ΕΜΠ.

Εξασφαλίστηκε η προώθηση και διακίνηση των εκδιδόμενων βιβλίων και τον Ιανουάριο του 1998 θεωρήθηκαν μετά από μακροχρόνιο αίτημα της Επιτροπής φορολογικά στοιχεία και βιβλία, τα οποία παρέχουν τη δυνατότητα για σύννομη έξοδο των βιβλίων στο εμπόριο.

2. Προτάσεις και Πρωτοβουλίες για την πολιτική του Ιδρύματος στα Πανεπιστημιακά Συγγράμματα και το Μηχανισμό Εκδόσεων.

Η ΣΕ-ΠΣΕ διαχειρίζεται το πρόγραμμα «Ανάπτυξη του μηχανισμού εκδόσεων ΕΜΠ για την υποστήριξη της πολλαπλής βιβλιογραφίας» (ΕΠΕΑΕΚ 3.1.α, προϋπολογισμού 201 εκατ.δρχ.), που αφορά στην ενίσχυση του μηχανισμού εκδόσεων –σχεδιασμός, εκτύπωση, εκδοτική επιμέλεια, διανομή συγγραμμάτων, σημειώσεων, άρθρων, μεταφράσεων κτλ.– και τη σταδιακή ένταξη της πολλαπλής βιβλιογραφίας στην εκπαιδευτική διαδικασία του ΕΜΠ.

3. Αξιοποίηση και βελτίωση της υπάρχουσας υποδομής της Εκτυπωτικής Μονάδας.

Η ΣΕ-ΠΣΕ μερίμνησε για τη βελτίωση της λειτουργίας και αναβάθμισης της υπάρχουσας εκτυπωτικής μονάδας. Για το σκοπό αυτό υιοθετήθηκαν προτάσεις και προωθήθηκαν προς τη Σύγκλητο για αγορά νέου εξοπλισμού, όπως και αντιμετώπιση θεμάτων που αφορούν τους εργαζόμενους στη μονάδα.

Μελετήθηκε και υποβλήθηκε πρόταση για αξιοποίηση και αναβάθμιση της υπάρχουσας υποδομής της Μονάδας στον όλο κύκλο παραγωγής εντύπου υλικού και υλοποιείται με το πρόγραμμα «Ανάπτυξης του μηχανισμού εκδόσεων ΕΜΠ για την υποστήριξη της πολλαπλής βιβλιογραφίας» (ΕΠΕΑΕΚ 3.1.α), όπως αναφέρεται παραπάνω.

4. Άλλες δραστηριότητες / Ανέγερση κτιρίου Εκδόσεων ΕΜΠ.

Μελετήθηκε, διαμορφώθηκε και εγκρίθηκε από τη Σύγκλητο πρόταση ανέγερσης του «Θωμαϊδείου Κέντρου Εκδόσεων», το οποίο αποφασίστηκε να χρηματοδοτηθεί με 120 εκ. δρχ. από το Θωμαϊδείο Κληροδότημα. Εγινε επεξεργασία πρότασης που υποβλήθηκε προς το ΥΠΕΠΘ για συμπληρωματική χρηματοδότηση της ανέγερσης του «Θωμαϊδείου Κέντρου Εκδόσεων». Η ΣΕ-ΠΣΕ συνεργάζεται με την Τεχνική Υπηρεσία για την υλοποίηση του έργου.

5. Διαχείριση του υπάρχοντος αποθέματος παλαιότερων Εκδόσεων ΕΜΠ.

Το απόθεμα αποτελείται από περίπου 200 τίτλους συγγραμμάτων και βιβλίων που αριθμούν έκαστος από 1-2700 αντίτυπα. Σχεδιάστηκε έντυπο, με ευθύνη της Επιτροπής, όπου αναφέρονται όλοι οι τίτλοι του αποθέματος με την τιμή πώλησής τους και απεστάλη προς ενημέρωση σε όλα τα μέλη ΔΕΠ. Ορισμένα αντίτυπα δόθηκαν προς διανομή στους φοιτητές μέσω της Βιβλιοθήκης του Ιδρύματος. Τα βιβλία διατίθενται προς πώληση, με 30% έκπτωση στα μέλη της Πολυτεχνειακής Κοινότητας, τόσο στο κτίριο Διοίκησης της Πολυτεχνειούπολης, όσο και στη Βιβλιοθήκη του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών στην Πατησίων.

6. Εκδοθέντες τίτλοι και τίτλοι υπό έκδοση.

Εχουν εκδοθεί 15 τίτλοι (Πίνακας 11.1) 3 από τους οποίους ήδη διανέμονται ως συγγράμματα σε Τμήματα του ΕΜΠ και του Πανεπιστημίου Αθηνών και ετοιμάζονται άλλοι 15 τίτλοι.

11.7.3 Ειδικές Επιτροπές.

11.7.3.1 Εταιρεία Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας του ΕΜΠ.

Σκοπός της Εταιρείας¹⁸ είναι η αξιοποίηση και διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων του ΕΜΠ, δηλαδή η οργάνωση, διαχείριση και λειτουργία του Τεχνολογικού Πάρκου στην περιοχή του Λαυρίου, η επιδίωξη δωρεών, κληρονομιών, κληροδοσιών, άλλων χαριστικών παροχών και χρηματοδοτήσεων από οποιαδήποτε πηγή, η έναντι αμοιβής ή συμμετοχής είσπραξη δικαιωμάτων του ΕΜΠ για την

¹⁸ Βλ. Προεδρικό Διάταγμα Ιδρύσης υπ' αριθ. 150, ΦΕΚ 10.06.96.

παροχή υπηρεσιών του προς τρίτους, ενέργειες και πράξεις που στοχεύουν στην αύξηση της περιουσίας του ΕΜΠ και τη βελτίωση της αποδοτικότητάς της.

Ως ΓΣ της ΕΑΔΠ-ΕΜΠ συνέρχεται η Σύγκλητος με Ειδική Σύνοψη. Το σώμα αυτό εξέλεξε στις 30.06.98 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΑΔΠ-ΕΜΠ το οποίο αποτελεί την προσωρινή Επιτροπή της Συγκλήτου που ασχολείται πλέον ιδιαίτερα με το έργο του Λαυρίου. Τα θέματα που έχουν απασχολήσει την ΕΑΔΠ-ΕΜΠ μέχρι σήμερα είναι:

1. Η στρατηγική του Ιδρύματος για το έργο του Λαυρίου.
2. Η μεσο-μακροπρόθεσμη πολιτική του ΕΜΠ σχετικά με τη βιωσιμότητα, τις οικονομικές και μη οικονομικές συνέπειες του έργου.
3. Το νομικό και οργανωτικό σχήμα διοίκησης του έργου.
4. Οι κανόνες οικονομικής διαχείρισης του έργου.
5. Ο ετήσιος Προγραμματισμός-Προϋπολογισμός.

11.7.3.2 Επιτροπή Κληροδοτημάτων.

Θεμελιώδεις αρχές και βραχυπρόθεσμοι στόχοι της Επιτροπής είναι:

- Ο σεβασμός στη μνήμη των δωρητών με δημόσια αναγνώριση της γενναιόδωρης προσφοράς και συμβολής τους στην πραγματοποίηση ευγενών οραμάτων.
- Η εκπλήρωση της βούλησης των δωρητών.
- Η αύξηση της χρηματικής απόδοσης των κληροδοτημάτων.

Στρατηγικός στόχος της Επιτροπής είναι η προσέλκυση νέων δωρητών.

Η Επιτροπή συνεδριάζει και λειτουργεί τακτικά, διεκπεραιώνοντας πρακτικά θέματα και επιλύοντας προβλήματα δεοντολογικού και ηθικού χαρακτήρα. Σύμφωνα με τον τελευταίο απολογισμό της Επιτροπής¹⁹ και χάρι στην επίπονη προσπάθεια του Προέδρου της, διαπιστώνεται ότι επήλθε μια ιδιαίτερα σημαντική βελτίωση στη διαχείριση των Κληροδοτημάτων, τόσο ως προς την αναγνώριση των δωρητών, όσο και ως προς την αύξηση της απόδοσης των Κληροδοτημάτων²⁰.

¹⁹ Εγκρίθηκε από τη Σύγκλητο της 2/4/99-Θέμα 12°.

²⁰ Βλ. σχετικά στην §9.8.2.

11.7.3.3 Επιτροπή Πολιτιστικών Δραστηριοτήτων και Ποιότητας Ζωής.

Έργο της Επιτροπής αυτής είναι ο συντονισμός των πολιτιστικών δραστηριοτήτων του ΕΜΠ και των παρεμβάσεων που αφορούν στη ποιότητα της ζωής του Ιδρύματος. Η πολιτιστική κίνηση στο ΕΜΠ, ωστόσο, αναπτύσσεται και μέσα από αυτοδύναμες δραστηριότητες, όπως για παράδειγμα αυτές των Πολυδύναμων Μονάδων της Τεχνικής Υπηρεσίας του ΕΜΠ. Από μία άποψη, το γεγονός αυτό αποδυναμώνει τον γενικό ρόλο της Επιτροπής, η οποία εξάλλου δεν συνεδριάζει συχνά.

11.7.3.4 Γνωμοδοτική Επιτροπή ΚΠΣ/ΕΜΠ.

Η Επιτροπή αυτή αποτελεί μετεξέλιξη προηγούμενης η οποία λειτουργούσε επί τρία περίπου έτη με *ad-hoc* σύνθεση και με μάλλον εκτελεστικές αρμοδιότητες ως "*Επιτροπή Παρακολούθησης Β'ΚΠΣ*". Με πρόσφατη απόφαση της Συγκλήτου η Επιτροπή ανασυγκροτήθηκε με εκπροσώπους των 9 Τμημάτων και αρμοδιότητα την εισήγηση σε θέματα γενικότερης πολιτικής σχετικά με το δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (Β'ΚΠΣ) αλλά και με το ευρισκόμενο σε φάση σχεδιασμού Γ' ΚΠΣ. Η Επιτροπή με τη νέα της σύνθεση συνεδριάζει μόλις για ένα μήνα²¹ και συνεπώς δεν μπορεί να γίνει σχετική κριτική. Πάντως, και ως προς τη θέσπιση αυτής της Επιτροπής, το ΕΜΠ πρωτοπορεί στον ελληνικό χώρο ως προς τις διαδικασίες που χαράζει για τη χάραξη στρατηγικής και την στενή και αποτελεσματική παρακολούθηση του πανεπιστημιακού γίγνεσθαι.

11.7.3.5 Επιτροπή Σύνδεσης του ΕΜΠ με το Μέτσοβο.

Το ΕΜΠ, σε μία από τις προσπάθειές του για σύνδεσή του με την Κοινωνία και ιδιαίτερα με την περιφέρεια, αλλά παράλληλα και επιθυμώντας να εκφράσει την εκτίμηση, το σεβασμό και την ευγνωμοσύνη του προς τους μεγάλους Ευεργέτες, όχι μόνον του ΕΜΠ αλλά και της παιδείας της έρευνας και της τεχνολογίας στη χώρα μας *Νικόλαο Στουρνάρη, Γεώργιο Αβέρωφ, Μιχαήλ Τοσίτσα και Ελένη Μιχαήλ Τοσίτσα*, αποφάσισε, το 1992, τη συγκρότηση και τη λειτουργία της *Επιτροπής Σύνδεσης του ΕΜΠ με το Μέτσοβο*. Η προσπάθεια αυτή φιλοδοξεί να οδηγήσει σε αποκατάσταση ισχυρών και ακατάλυτων δεσμών με τη γενέτειρα των μεγάλων ευεργετών. Στοιχεία σχετικά με το έργο της Επιτροπής αυτής μπορεί να αναζητηθούν στην §13.2.3 .

²¹ Το κείμενο αυτό συντάχθηκε το Φεβρουάριο 1999.

11.8 Η συμμετοχή των φοιτητών στις ακαδημαϊκές διαδικασίες.

Η συμμετοχή των φοιτητών στις ακαδημαϊκές διαδικασίες ενός Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος είναι θεσμικά κατοχυρωμένη σύμφωνα με τον Νόμο 1268/82 και γίνεται με την εκπροσώπηση των Φοιτητικών Συλλόγων στα Συλλογικά Όργανα Διοίκησης του ΑΕΙ. Μετά την σχεδόν 17χρονη θεσμοθετημένη συμμετοχή των φοιτητών στα Συλλογικά Όργανα, είναι πλέον κοινή παραδοχή σε όλο τον Πανεπιστημιακό κόσμο ότι πέρα από νομοθετικές ρυθμίσεις, ένα Πανεπιστημιακό Ιδρυμα που στοχεύει στην εκπαίδευση 8500 και πάνω φοιτητών δεν μπορεί παρά να λαμβάνει σοβαρά υπόψη του τις απόψεις και το κλίμα που διαμορφώνεται στη φοιτητική κοινότητά του, τα μέλη της οποίας εξάλλου είναι ενήλικες πολίτες.

Οι Σύλλογοι Φοιτητών του ΕΜΠ είναι σωματεία με καταστατικούς κανονισμούς, κατατιθεμένους στο Πρωτοδικείο, με μέλη τους φοιτητές των αντίστοιχων Τμημάτων του ΕΜΠ. Στο ΕΜΠ υπάρχουν οι παρακάτω 7 Φοιτητικοί Σύλλογοι προπτυχιακών φοιτητών:

1. Σύλλογος Φοιτητών Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών.
2. Σύλλογος Φοιτητών των Τμημάτων Μηχανολόγων Μηχανικών και Ναυπηγών Μηχανολόγων Μηχανικών.
3. Σύλλογος Φοιτητών Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών.
4. Σύλλογος Φοιτητών Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών.
5. Σύλλογος Φοιτητών Τμήματος Χημικών Μηχανικών.
6. Σύλλογος Φοιτητών Τμήματος Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών.
7. Σύλλογος Φοιτητών Τμήματος Μηχανικών Μεταλλείων-Μεταλλουργών.

και ο ενιαίος Σύλλογος Μεταπτυχιακών Φοιτητών ΕΜΠ με μέλη του όλους τους Μεταπτυχιακούς φοιτητές του Ιδρύματος.

Ανώτατο όργανο κάθε Φοιτητικού Συλλόγου είναι η Γενική Συνέλευση των φοιτητών - μελών του, η οποία και παίρνει τις αποφάσεις σύμφωνα με την αρχή της πλειοψηφίας και τους κανόνες που ορίζονται από το Καταστατικό του συλλόγου. Οι Φοιτητικοί Σύλλογοι διοικούνται από τα Διοικητικά τους Συμβούλια, τα μέλη των οποίων εκλέγονται με εκλογές οι οποίες διοργανώνονται με ευθύνη των ΔΣ των

Συλλόγων, συνήθως την ίδια μέρα και ώρα για όλα τα Τμήματα της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Υποψήφιο για το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να είναι κάθε μέλος του αντιστοίχου Φοιτητικού Συλλόγου. Τις περισσότερες φορές συγκροτούνται παρατάξεις από φοιτητές του Συλλόγου με κοινές απόψεις σε εκπαιδευτικά, πολιτικά ή άλλα θέματα. Για να είναι έγκυρη μία απόφαση του ΔΣ του Φοιτητικού Συλλόγου πρέπει να φέρει τη νόμιμη σφραγίδα του Συλλόγου και την υπογραφή της πλειοψηφίας των μελών του ΔΣ. Ενιαίο όργανο έκφρασης και συντονισμού των Φοιτητικών Συλλόγων αποτελεί η Εθνική Φοιτητική Ένωση Ελλάδος (ΕΦΕΕ) στην οποία είναι μέλη όλοι οι Φοιτητικοί Σύλλογοι της χώρας και η οποία έχει σημαντική ιστορία και προσφορά στην ελληνική κοινωνία.

Οι Φοιτητικοί Σύλλογοι έχουν θεσμοθετημένη συμμετοχή στη διοίκηση των ΑΕΙ. Ο Νόμος 1268/82 θεσμοθέτησε την ισότιμη συμμετοχή των εκπροσώπων των φοιτητών σε όλα τα Όργανα Διοίκησης των ΑΕΙ, με μόνη εξαίρεση τα Όργανα Ειδικής Σύνθεσης που αφορούν στην εκλογή ή εξέλιξη ενός μέλους ΔΕΠ, στα οποία οι φοιτητές μετέχουν χωρίς δικαίωμα ψήφου· μεταγενέστερες σχετικές ρυθμίσεις έγιναν και με τους Νόμους 2083/92 & 2188/94. Έτσι σήμερα ο αριθμός των εκλεκτόρων φοιτητών για την εκλογή των Πρυτανικών Αρχών είναι ίσος με το 80% του αριθμού των μελών ΔΕΠ του Ιδρύματος. Στη ΓΣ κάθε Τμήματος συμμετέχουν εκπρόσωποι του οικείου Φοιτητικού Συλλόγου σε ποσοστό 50% των μελών ΔΕΠ της ΓΣ και εκπρόσωποι των μεταπτυχιακών φοιτητών σε ποσοστό 5% των μελών ΔΕΠ της ΓΣ. Στο ΔΣ κάθε Τμήματος συμμετέχουν 2 φοιτητές εκπρόσωποι του Φοιτητικού Συλλόγου του οικείου Τμήματος και 1 μεταπτυχιακός φοιτητής, το ίδιο και στην Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών κάθε Τμήματος. Στις ΓΣ των Τομέων υπάρχει φοιτητική συμμετοχή 2 εκπροσώπων του Φοιτητικού Συλλόγου και 1 Μεταπτυχιακού Φοιτητή. Στη Σύγκλητο συμμετέχει 1 εκπρόσωπος Φοιτητικού Συλλόγου για κάθε Τμήμα του Ιδρύματος –συνολικά 9 φοιτητές– και 2 εκπρόσωποι των Μεταπτυχιακών Φοιτητών. Στο Πρυτανικό Συμβούλιο συμμετέχει 1 εκπρόσωπος των φοιτητών. Θεσμοθετημένη είναι επίσης η συμμετοχή 1 φοιτητή από τους φοιτητές-μέλη της Συγκλήτου στην Επιτροπή Ασύλου του Ιδρύματος. Στην Επιτροπή Ερευνών είναι θεσμοθετημένη η συμμετοχή 1 εκπροσώπου των Μεταπτυχιακών Φοιτητών του ΕΜΠ.

Σύμφωνα και με το πνεύμα του νόμου, στο ΕΜΠ δεν λαμβάνονται αποφάσεις ερήμην της γνώμης των φοιτητών, προπτυχιακών και μεταπτυχιακών, και γι' αυτό τον λόγο στις περισσότερες από τις Επιτροπές που συγκροτούνται, προβλέπεται έτσι ώστε ένα ή περισσότερα μέλη να είναι εκπρόσωποι των Φοιτητικών Συλλόγων.

Οι εκπροσωπήσεις των Φοιτητικών Συλλόγων σε όλα αυτά τα όργανα έχουν ισχύ για ένα Ακαδημαϊκό Έτος και είναι αποδεκτές όταν αποτελούν έγκυρες αποφάσεις των αντιστοίχων Φοιτητικών Συλλόγων. Όταν πρόκειται για Όργανα Διοίκησης, όπως το Πρυτανικό Συμβούλιο, οι Συγκλητικές Επιτροπές, το ΔΣ της Φοιτητικής Λέσχης ή η ΓΣ του Γενικού Τμήματος, στις οποίες θα μπορούσαν να συμμετάσχουν εκπρόσωποι από οποιοδήποτε Φοιτητικό Σύλλογο του ΕΜΠ, παρατηρούνται συχνά διαφωνίες στη νομιμοποίηση των εκπροσώπων, καθώς πρέπει να συμφωνήσει η πλειοψηφία των Φοιτητικών Συλλόγων του Ιδρύματος. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι φοιτητές να μην εκπροσωπούνται σε πολλές σημαντικές Επιτροπές και επομένως να αποδυναμώνεται η παρουσία τους στα όργανα λήψης αποφάσεων, όπως είναι πχ. η Συγκλητική Επιτροπή Προπτυχιακών Σπουδών ή το ΔΣ Φοιτητικής Λέσχης.

Οι εκπρόσωποι των Φοιτητικών Συλλόγων που συμμετέχουν στα Όργανα Διοίκησης του ΕΜΠ μεταφέρουν σε αυτά τις αποφάσεις των ΓΣ των Συλλόγων τους, καθώς και τις προτάσεις τους που αφορούν στο Τμήμα τους ή στο Ίδρυμα γενικότερα. Δικαιούνται επίσης, σύμφωνα με τον αντίστοιχο Κανονισμό Λειτουργίας των οργάνων, να φέρουν προς συζήτηση θέματα που τους απασχολούν. Όπως προαναφέρθηκε οι φοιτητές έχουν δικαίωμα ψήφου σε όλα τα θέματα εκτός από την εκλογή ή την εξέλιξη μελών ΔΕΠ.

Ορισμένες φοιτητικές παρατάξεις δεν δέχονται την από τον νόμο ποσόστωση της συμμετοχής των φοιτητών στα Όργανα Διοίκησης του ΕΜΠ, με αποτέλεσμα άλλοτε να απέχουν από κάθε ψηφοφορία των Συλλογικών Οργάνων και άλλοτε να εισέρχονται ομαδικά στις Συνεδριάσεις. Αποτελεί κοινό τόπο ότι οι αποφάσεις σε ένα Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα δεν μπορούν να λαμβάνονται χωρίς τη γνώμη των φοιτητών του που εξάλλου αποτελούν την πλειονότητα της ακαδημαϊκής κοινότητας. Παρ' όλα αυτά οι απόπειρες επιβολής διαδικασιών που αντιβαίνουν στους κανονισμούς λειτουργίας των συλλογικών οργάνων δεν μπορεί παρά να οδηγήσουν σε εκφυλισμό των θεσμοθετημένων διαδικασιών, γεγονός που θα φέρει σε δυσχερή θέση πρώτα από όλους τους ίδιους τους φοιτητές.

Κάνοντας χρήση των θεσμοθετημένων δικαιωμάτων τους οι Φοιτητικοί Σύλλογοι, διά των εκπροσώπων τους, έχουν τη δυνατότητα να παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στη βελτίωση των ακαδημαϊκών λειτουργιών του Ιδρύματος. Η κατάθεση της άποψής τους στα συλλογικά όργανα αποφάσεων, και με βάση τους κανόνες που διέπουν τις συλλογικές διαδικασίες, έχει ιδιαίτερη βαρύτητα, δεδομένου ότι αυτή εκφράζει τη γνώμη της πιο πολυπληθούς μερίδας της Πολυτεχνειακής Κοινότητας.

Οι εκπρόσωποι των φοιτητών στα Όργανα Διοίκησης υποχρεούνται από τα Καταστατικά των Συλλόγων τους να ενημερώνουν τις ΓΣ των Συλλόγων τους για τα τεκταινόμενα στο Ίδρυμα. Οι δραστηριότητες των Φοιτητικών Συλλόγων πρέπει να επιδιώκουν την ενεργό συμμετοχή όλων των φοιτητών στις ακαδημαϊκές διαδικασίες και να υποστηρίζουν τις πρωτοβουλίες τους, σύμφωνα με το Καταστατικό.

Εκτός από τα ΔΣ των Φοιτητικών Συλλόγων, κάθε χρόνο, για την αντιμετώπιση των ιδιαίτερων προβλημάτων που έχει να αντιμετωπίσει κάθε έτος φοιτητών, εκλέγεται Προεδρείο του συγκεκριμένου έτους, το οποίο αναλαμβάνει να χειριστεί και να διεκπεραιώσει ορισμένα πρακτικά ζητήματα του συγκεκριμένου έτους, όπως η σύνθεση του ωρολογίου προγράμματος, η οργάνωση της εργαστηριακής εξάσκησης, η διοργάνωση εκπαιδευτικών εκδηλώσεων και η συνεννόηση με τους διδάσκοντες για πρακτικά θέματα της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Τα Προεδρεία αυτά, επιτελούν έναν σημαντικό επικοινωνιακό ρόλο ανάμεσα στους φοιτητές και τους διδάσκοντες και πολλές φορές με τις πρωτοβουλίες τους παρεμβαίνουν ενεργητικά προς την κατεύθυνση της βελτίωσης των συνθηκών σπουδών.

Ακόμη, έχουν ιδρυθεί, και λειτουργούν με την αμέριστη υποστήριξη του Ιδρύματος, φοιτητικοί σύλλογοι που τα μέλη τους έχουν κοινά ενδιαφέροντα καλλιτεχνικά –θέατρο, μουσική, έκδοση εφημερίδας–, αθλητικά ή γενικότερα ενδιαφέροντα, όπως η ευρωπαϊκή ενοποίηση, το περιβάλλον, το αυτοκίνητο, κα. Οι σύλλογοι αυτοί με τις πρωτοβουλίες τους διανθίζουν τη ζωή του Ιδρύματος, συμβάλλουν στην ανάπτυξη των σχέσεων μεταξύ των φοιτητών και δημιουργούν ευκαιρίες για διεύρυνση των κοινωνικών και καλλιτεχνικών ενδιαφερόντων τους.

Πάντως, εκφράζεται έντονος προβληματισμός για την φθίνουσα παρουσία των φοιτητών στα Συλλογικά Όργανα Διοίκησης του Ιδρύματος και είναι απαραίτητο να διερευνηθούν και να αντιμετωπισθούν οι σχετικοί λόγοι.

11.8.1 Το φαινόμενο των καταλήψεων.

Η *Κατάληψη του Πολυτεχνείου το Νοέμβρη του '73* αποτελεί μια κορυφαία σελίδα της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας, την οποία ετίμησε και τιμά σύσσωμη η Ελληνική Κοινωνία. Είναι γνωστό ότι η πρωταρχική ιδέα, που καθιέρωσε τις καταλήψεις ως έσχατο μέσο για τη δυναμική έκφραση συλλογικών αιτημάτων και αξιών, γεννήθηκε κατά τη διάρκεια του αντιστασιακού αγώνα των φοιτητών εναντίον της χούντας και βρήκε την κορυφαία έκφρασή της στην κατάληψη του Πολυτεχνείου το 1973.

Ο συσχετισμός βέβαια αυτής της ιστορικής στιγμής με τις σημερινές καταλήψεις δεν μπορεί να καλύψει το χάσμα που υπάρχει μεταξύ του τότε πολιτικού αγώνα των φοιτητών και των πρακτικών που χρησιμοποιούνται σήμερα. Ωστόσο, το φαινόμενο των καταλήψεων υπό τις παρούσες συνθήκες και με τον τρόπο που εξελίσσονται και τις παρενέργειες που δημιουργούν, προκαλεί σε όλους, φοιτητές και διδάσκοντες, έναν βαθύτερο προβληματισμό για τον ρόλο και την αποτελεσματικότητα των καταλήψεων ως μέσου διαμαρτυρίας ή διεκδίκησης αιτημάτων. Το βέβαιον είναι ότι τα τελευταία χρόνια οι καταλήψεις αποτελούν γενικευμένη πρακτική, η οποία κάτω από την επίδραση διαφόρων παραγόντων, όπως πχ. της τηλεόρασης που τις μετέτρεψε σε θέαμα, τείνει να εκφυλισθεί ή έχει δημιουργήσει μεγάλα προβλήματα δυσλειτουργίας των ακαδημαϊκών διαδικασιών.

Το φαινόμενο των καταλήψεων παίζει πρωταγωνιστικό ρόλο κάθε χρόνο και στην ακαδημαϊκή ζωή του ΕΜΠ. Ας αναφερθεί χαρακτηριστικά ότι τον Δεκέμβριο του 1998, πάρθηκαν από όλες τις Γενικές Συνελεύσεις των Φοιτητικών Συλλόγων του ΕΜΠ αποφάσεις για αποχή από τα μαθήματα και καταλήψεις, με αιτήματα την “Ανατροπή του νέου Νόμου 2525/98 για την μεταρρύθμιση στη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση”. Παρά το γεγονός ότι, από τον Οκτώβριο του 1997, η Σύγκλητος του Ιδρύματος αρνήθηκε να εισαγάγει στο ΕΜΠ τον θεσμό των Προγραμμάτων Σπουδών Επιλογής²² και έχει διατυπώσει οξεία κριτική απέναντι στην επιχειρούμενη μεταρρύθμιση, οι φοιτητές, με αποφάσεις Γενικών Συνελεύσεων όλων των Φοιτητικών Συλλόγων, συνέχισαν τις καταλήψεις των εκπαιδευτικών και εργαστηριακών χώρων των αντίστοιχων Τμημάτων για 3 εβδομάδες και κατά το τριήμερο 16 έως 18 Δεκεμβρίου 1998 προέβησαν σε κλείσιμο των κυρίων εισόδων

²² Απόφαση Συγκλήτου 19/17.10.98), θέμα 7°.

του Ιδρύματος. Οι καταλήψεις σε ορισμένα Τμήματα συνεχίστηκαν και μετά τις διακοπές των Χριστουγέννων για 1 έως 4 εβδομάδες με σοβαρές επιπτώσεις στην εκπαιδευτική διαδικασία αλλά και μεγάλης έκτασης ρύπανση των χώρων διδασκαλίας.

Στον χώρο της εκπαίδευσης, ο οποίος γίνεται δέκτης ευρύτερων αλλαγών, διαμορφώνονται συχνά αλληλοσυγκρουόμενα αιτήματα με αντιφατικές συνέπειες. Οι Φοιτητικοί Σύλλογοι, διαφωνώντας με αποφάσεις των Οργάνων Διοίκησης του Ιδρύματος ή με νομοθετικές ρυθμίσεις της Πολιτείας και κυρίως του ΥΠΕΠΘ, αποφασίζουν διάφορες κινητοποιήσεις που κλιμακώνονται αναλόγως: παραστάσεις στα Όργανα Διοίκησης, πορείες διαμαρτυρίας, αποχή από τα μαθήματα και τέλος, καταλήψεις των εκπαιδευτικών και εργαστηριακών χώρων του Ιδρύματος.

Οι παρατεταμένες καταλήψεις αναστέλλουν τη διεξαγωγή του εκπαιδευτικού προγράμματος, διακόπτουν τις ερευνητικές και εργαστηριακές δραστηριότητες, δημιουργούν ανακολουθίες μαθημάτων και εργαστηρίων, δυσχεραίνουν τις διοικητικές λειτουργίες και επιφέρουν οικονομικές απώλειες στο Ίδρυμα.

Εκτός όμως από τις άμεσες επιπτώσεις, υπάρχουν και έμμεσες επιπτώσεις: η εντεινόμενη απαξίωση της ίδιας της εκπαιδευτικής πράξης με την αναγωγή της σε οριακό υπολογισμό συμπλήρωσης διδακτικών εβδομάδων, η ερήμωση των πανεπιστημιακών χώρων κυρίως από τους προπτυχιακούς φοιτητές –οι καταλήψεις γίνονται χωρίς τη συμμετοχή αυτών που τις αποφασίζουν–, η σταδιακή διάλυση του ιστού της Πολυτεχνειακής Κοινότητας και ο τραυματισμός της σχέσης διδασκόντων-διδασκομένων ως συνέπεια της καταστρατήγησης της ακαδημαϊκής ελευθερίας και της προσβολής της προσωπικής αξιοπρέπειας.

Σε κάθε περίπτωση, η με αυτόν τον τρόπο εκδήλωση της απογοήτευσης ή διαφωνίας φοιτητών ή άλλων μελών της Πολυτεχνειακής Κοινότητας για νομοθετήματα και μέτρα που παίρνει το ΥΠΕΠΘ, ερήμην του Ιδρύματος, δεν συνιστά εποικοδομητική στάση απέναντι στο Ίδρυμα, διότι οι αρνητικές συνέπειες αυτών των αντιδράσεων έχουν ως κύριο αποδέκτη το ίδιο το ΕΜΠ στο σύνολό του.

11.9 Διατμηματικές Συνεργασίες.

Στο ΕΜΠ αναπτύσσονται πολλών ειδών συνεργασίες ανάμεσα στα Τμήματά του. Θα εξετάσουμε στη συνέχεια ορισμένες χαρακτηριστικές περιπτώσεις τέτοιων συνεργασιών.

11.9.1 Προπτυχιακά μαθήματα.

Μαθήματα με περιεχόμενο που εμπίπτει σε ειδικό γνωστικό αντικείμενο ενός Τμήματος παρέχονται, εφόσον ζητηθεί, και σε φοιτητές άλλων Τμημάτων. Για παράδειγμα, τα γενικά μαθήματα Ανώτερα Μαθηματικά, Φυσική, Μαθήματα Ανθρωπιστικών Επιστημών διδάσκονται από το Γενικό Τμήμα. Μαθήματα Γεωδαισίας προσφέρονται από το Τμήμα Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών στους φοιτητές των Τμημάτων ΠΜ, ΑΜ και ΜΜΜ. Μαθήματα Η/Υ προσφέρει το Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών σε άλλα Τμήματα. Μαθήματα Χημείας διδάσκουν μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Χημικών Μηχανικών σε φοιτητές άλλων Τμημάτων κτλ.

Οι διαδικασίες διατμηματικής προπτυχιακής συνεργασίας εφαρμόζονται μέχρι σήμερα χωρίς προβλήματα στο Ιδρυμα. Μικρές δυσλειτουργίες που παρατηρούνται διευθετούνται συνήθως με παρέμβαση της ΣΕ-ΠΣ.

11.9.2 Εργαστηριακή Εξάσκηση.

Το ίδιο καθεστώς χαρακτηρίζει και τις διατμηματικές συνεργασίες στα πλαίσια των εργαστηριακών μαθημάτων, στα οποία προπτυχιακοί αλλά και μεταπτυχιακοί φοιτητές εξασκούνται σε Εργαστήρια άλλων Τμημάτων.

11.9.3 Διπλωματικές Εργασίες.

Όπως προαναφέρθηκε²³, οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να εκπονούν τη Διπλωματική Εργασία τους σε άλλο Τμήμα, από αυτό από το οποίο θα αποφοιτήσουν. Αυτό προβλέπεται, σύμφωνα με σχετική Απόφαση της Συγκλήτου²⁴,

²³ Βλ. § 5.3.4.

²⁴ Συνεδρίαση 16/05.07.91, Θέμα 4^ο, §3.

υπό την προϋπόθεση ότι το θέμα της ΔΕ εμπίπτει σε γνωστικό αντικείμενο μαθήματος που προσφέρεται από το Τμήμα στο οποίο πρόκειται να εκπονηθεί η ΔΕ.

Σχόλια σχετικά με διατμηματικές συνεργασίες σε επίπεδο ΔΕ έχουν ήδη απασχολήσει την Εκθεση αυτή στην §5.3.4.3.3.

11.9.4 Έρευνα.

Σημαντικό και ευρύ είναι το πεδίο των διατμηματικών συνεργασιών και στο επίπεδο της έρευνας, μιας και πολλά ερευνητικά προγράμματα αλληλοσυμπληρώνουν το επιστημονικό τους αντικείμενο με τις διατμηματικές συνεργασίες.

11.10 Διαπανεπιστημιακές Συνεργασίες.

11.10.1 Διαπανεπιστημιακές συνεργασίες στο εσωτερικό.

Διαπανεπιστημιακές συνεργασίες αναπτύσσονται με Πανεπιστήμια του εσωτερικού ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών²⁵, αλλά και στα πλαίσια ερευνητικών προγραμμάτων.

11.10.2 Διαπανεπιστημιακές συνεργασίες στο εξωτερικό.

Το ΕΜΠ έχει αναπτύξει διαπανεπιστημιακές συνεργασίες στο εξωτερικό, όπως έχει αναφερθεί σε αρκετές περιπτώσεις στην Εκθεση αυτή, όπως ενδεικτικά στις §§5.4 & 10.8.

11.11 Παρακολούθηση εφαρμογής και υλοποίησης των λαμβανομένων αποφάσεων.

Σύμφωνα με τον θεσμικό πλαίσιο, το Πρυτανικό Συμβούλιο, η Σύγκλητος και τα Διοικητικά Συμβούλια των Τμημάτων ασκούν τον έλεγχο των ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων στα επίπεδα του Ιδρύματος και του Τμήματος αντιστοίχως. Όμως το εκτελεστικό αυτό έργο είναι τόσο ευρύ και σύνθετο που αντικειμενικά είναι αδύνατο να μην παρουσιάζει αδυναμίες στην εφαρμογή του. Υπάρχουν περιπτώσεις κατά τις οποίες οι αποφάσεις που λαμβάνονται από τα συλλογικά όργανα του ΕΜΠ δεν

²⁵ Βλ. Κεφάλαιο 6^ο.

εφαρμόζονται ή καθυστερεί αδικαιολόγητα η εφαρμογή τους. Σημαντικής σημασίας διαπίστωση αποτελεί η απουσία ενός κανονιστικού πλαισίου, καθώς επίσης και ειδικών εγχειριδίων που να καθορίζουν με σαφήνεια αρμοδιότητες σχετικές με τον έλεγχο των ακαδημαϊκών διαδικασιών του ΕΜΠ. Η έλλειψη ρητού καθορισμού των αρμοδιοτήτων του κάθε υπευθύνου καθιστά αναποτελεσματικό τον έλεγχο της εφαρμογής των λαμβανομένων αποφάσεων.

Προβλήματα ελέγχου των λαμβανομένων αποφάσεων ανακύπτουν και στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας, κατά την οποία δεν επιτυγχάνεται πάντοτε σύμπτωση ανάμεσα στους διδάσκοντες και τους διδασκόμενους όσον αφορά στο έργο που καλούνται να διεκπεραιώσουν. Κάτω από τις παρούσες συνθήκες λειτουργίας, ούτε οι φοιτητές, ούτε οι διδάσκοντες γνωρίζουν επακριβώς τα όρια των υποχρεώσεων και αρμοδιοτήτων τους, με αποτέλεσμα ορισμένες φορές να παρατηρούνται δυσαρμονίες στην εκπαιδευτική διαδικασία. Για παράδειγμα, ενώ υπάρχουν εκπαιδευτικές εβδομάδες κατά τις οποίες τα προγράμματα σπουδών "κάνουν κοιλιά", αυτές ακολουθούνται από περιόδους διαρκούς υπερεντατικοποίησης, κατά τις οποίες φοιτητές και διδάσκοντες δυσκολεύονται να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους.

Ωστόσο, το ΕΜΠ λειτουργεί με βάση ένα αυστηρό οργανόγραμμα διοικητικών υπηρεσιών και με όργανα λήψης αποφάσεων και εισηγητικές επιτροπές, οι δημοκρατικές διαδικασίες των οποίων επιτρέπουν την επίτευξη της μέγιστης δυνατής συναίνεσης. Σημαντικό χαρακτηριστικό αυτών των διαδικασιών είναι η εναλλαγή προσώπων, γεγονός που επιτρέπει μία πολυσυλλεκτική έκφραση και διαμόρφωση συλλογικής πολιτικής της Πολυτεχνειακής Κοινότητας.

11.11.1 Απόψεις των φοιτητών.

Κατά την άποψη των φοιτητών, είναι απαραίτητο να εντοπισθούν οι αδυναμίες που χαρακτηρίζουν τις διαδικασίες ελέγχου των ακαδημαϊκών λειτουργιών. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών με τον αυθορμητισμό, τη φρεσκάδα και τη ριζοσπαστική διάθεση που διακρίνει τη νεολαία μπορούν να εργασθούν προς αυτή την κατεύθυνση, ασκώντας συνεχή έλεγχο στον τρόπο λειτουργίας του Ιδρύματος ως ισότιμα μέλη και σε όλα τα επίπεδα. Κατά την άποψή τους, όμως, κάτι τέτοιο δεν είναι εύκολο καθώς

δεν έχει γίνει ακόμα συνείδηση ότι όλες οι λειτουργίες του Ιδρύματος πρέπει να επικεντρώνονται στο φοιτητή. Το Ιδρυμα πρέπει να εξασφαλίζει ακόμα και στις μειοψηφίες ένα ελεύθερο βήμα για να εκφράζουν τις απόψεις τους.

Αποψη των φοιτητών είναι το ότι για να είναι αποτελεσματική η παρέμβαση των εκπροσώπων τους στις ακαδημαϊκές διαδικασίες πρέπει να γίνει κατανοητό σε όλους τους συνομιλητές ότι παρ' όλο το νεαρό της ηλικίας τους είναι ισότιμα μέλη. Είναι συχνό το φαινόμενο οι απόψεις των φοιτητών να μετατίθενται προς το τέλος των συζητήσεων, με συνέπεια να μην εστιάζεται η συζήτηση στα σημεία που απασχολούν τους φοιτητές, αλλά απλώς να επιζητείται με την παρουσία τους η νομιμοποίηση των αποφάσεων που λαμβάνονται. Η συμμετοχή στις ακαδημαϊκές διαδικασίες είναι μια σημαντική εμπειρία για τους ίδιους τους φοιτητές, καθώς μαθαίνουν να λειτουργούν μέσα σε δημοκρατικά πλαίσια. Δεν είναι λίγες οι φορές βέβαια που απογοητεύονται έντονα καθώς βλέπουν τις διαδικασίες αυτές να ευτελίζονται σε προσωπικούς διακανονισμούς και τους ακαδημαϊκούς δασκάλους να μην μπορούν να ανταποκριθούν στο ύψος των περιστάσεων.

11.12 Ανταπόκριση των μελών της Πολυτεχνειακής Κοινότητας στο έργο ΑΕΕΠΥ.

Η Πρυτανεία και η Σύγκλητος του ΕΜΠ, από την πρώτη στιγμή που ετέθη θέμα εκπόνησης του παρόντος έργου της *Αποτίμησης του Εκπαιδευτικού Έργου και των Παρεχόμενων Υπηρεσιών του ΕΜΠ* έθεσε ως θεμελιώδη βάση για την επιτυχή διεκπεραίωσή του την όσο το δυνατό ευρύτερη συμμετοχή των μελών της Πολυτεχνειακής Κοινότητας στις διαδικασίες του Έργου. Με το σκεπτικό αυτό :

- Συγκροτήθηκε με τη μεγαλύτερη δυνατή εκπροσώπηση των μελών της Πολυτεχνειακής Κοινότητας η Κύρια Ομάδα του Έργου (§1.4),
- στελεχώθηκε η Εκτελεστική με Συνεργάτες προερχόμενους, ως επί το πλείστον, από το ΕΜΠ (§1.4),
- έγιναν τρεις ανοικτές συναντήσεις με μέλη της Πολυτεχνειακής Κοινότητας για την πληροφόρησή τους και για την ανταλλαγή απόψεων σχετικών με το Έργο,
- ενημερώθηκαν από μέλη της Εκτελεστικής Ομάδας οι Συγκλητικές Επιτροπές και τους ζητήθηκε η άποψη για θέματα της αρμοδιότητάς τους,

- διαχύθηκαν πρόχειρες εκδόσεις της Εκθεσης αυτής σε 170 περίπου στελέχη της Πολυτεχνειακής Κοινότητας, και
- συγκροτήθηκε ιστοσελίδα του Έργου στο διαδίκτυο του Ιδρύματος, με την οποία – πέραν των άλλων – ανακοινώθηκε η Έκδοση των Πρόχειρων Εκδόσεων και προσκλήθηκαν όσοι, επιπλέον των πιοπάνω 170, ήθελαν να ζητήσουν αντίγραφο της.

Παρόλες τις προσπάθειες που κατεβλήθησαν όμως, ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του Έργου διατηρεί αμφιβολίες ως προς την απόκριση των μελών της ΠΚ σε εποικοδομητική κριτική, που θα ήταν απαραίτητη για το Έργο αυτό. Κριτική υπήρξε δυστυχώς σε λίγες περιπτώσεις και σε σημεία μάλλον εφαιπόμενικά του Έργου. Υπήρξε ακόμη νεφελώδης και γενικόλογη αρνητική κριτική και διατυπώθηκαν μερικές απόψεις ότι με το Έργο επιχειρείται *ωραιοποίηση*. Παρόλες τις διαδικασίες που θεσπίστηκαν στο Έργο αυτό, οι λίγοι που άσκησαν κριτική μέχρι σήμερα δεν συγκεκριμενοποίησαν τα αρνητικά σημεία στα οποία γενικόλογα αναφέρθηκαν. Εκφράζεται όμως η ελπίδα ότι με την ευρύτατη δημοσιοποίηση της Εκθεσης και τον απαραίτητο σ'αυτές τις περιπτώσεις χρόνο επώασης θα δημιουργηθούν και άλλες διαδικασίες εποικοδομητικής κριτικής, η οποία θα συμβάλει σε βελτίωση του Έργου σε επόμενη – αναγκαία – επανάληψή του.

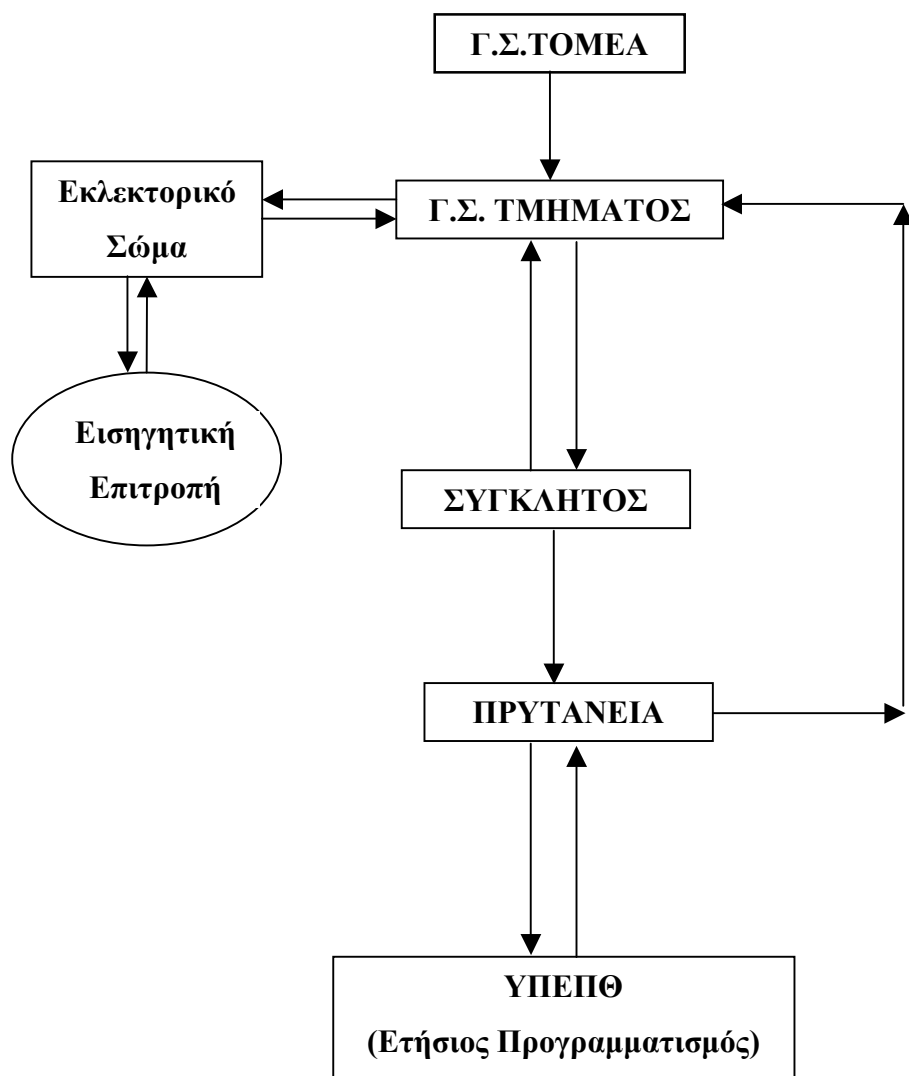
Σημαντικές – αν και ελάχιστες – ήταν οι απόψεις των φοιτητών του Ιδρύματος σε σημεία του Έργου. Μεταξύ αυτών και οι απόψεις τους για τις Ακαδημαϊκές Διαδικασίες που αναφέρθηκαν στην προηγούμενη παράγραφο.

Πίνακες του Κεφαλαίου

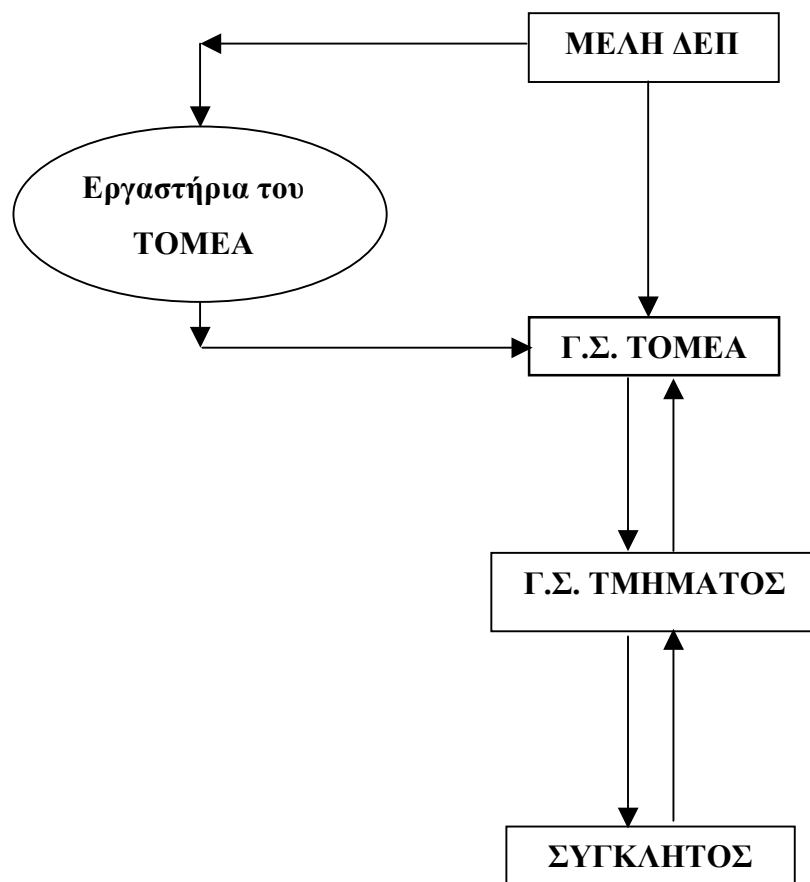
**Πίνακας 11-1 : Τίτλοι που έχουν εκδοθεί από ΣΕ Πανεπιστημιακών
Συγγραμμάτων και Εκδόσεων.**

α/α	Συγγραφέας	Τίτλος	Λοιπά Στοιχεία	Ετος
1	Νίκου Εγγονόπουλου	<i>Ελληνικά Σπίτια</i>	Εισαγωγή: Ν. Εγγονόπουλου, Σημειώματα: Δ. Πικιώνη, Π. Μιχελή	1996
2	Πρακτικά Συνεδρίου	<i>Trans Black Sea Region Symposium on Applied Electromagnetism</i>	Επιμέλεια: Ν. Ουζούνoglou	1996
3	Γιάννη Λεσποτόπουλου	<i>Η Ιδεολογική Δομή των Πόλεων</i>	Πρωτότυπη έκδοση: Gebr. Mann Verlag, 1973, Εισαγωγικά Σημειώματα: Γ. Σαρηγιάννη, Γ. Τζιρτζιλάκη	1997
4	Haïm Brezis	<i>Συναρτησιακή Ανάλυση-Θεωρία και Εφαρμογές</i>	Πρωτότυπη έκδοση: Editions Masson, 1983, Μετάφραση: Δ. Κραββαρίτη-Ι. Χρυσοβέργη	1997
5	David Lindberg	<i>Οι Απαρχές της Δυτικής</i>	Πρωτότυπη έκδοση: University of Chicago 1992, Μετάφραση: Η.Μαρκολέφας, Εισαγωγικό Σημείωμα: Κ. Ιεροδιακόνου	1997
6	Νίκου Χατζηκυριάκου- Γκίκα,	<i>Δάσκαλος Ζωγραφικής</i>	Εισαγωγικό Σημείωμα: Ν. Καλογερά, Πρόλογος: Σ. Σόρογκα	1997
7	Χαραλάμπους Τσουτρέλη	<i>Εκρηκτικές Υλεις και Τεχνική των</i>		1997
8	Νίκου Μαρμαρά, Στέλιου Παπαδόπουλου	<i>Δουλεύοντας με Ηλεκτρονικό Υπολογιστή</i>		1997
9	Επιτροπή Συγκλήτου για το Τ.Π.Π.Α.	<i>Τεχνολογικό Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου</i>	Επιμέλεια: Β. Τροβά	1997
10	Σπουδαστήριο Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής	<i>Οι εκκλησίες στην Ελλάδα μετά την Αλωση</i>	Επιμέλεια: Χ. Μπούρα	1998
11	David M. Auslander, Carl J. Kempf	<i>Μηχανοτρονική</i>	Πρωτότυπη έκδοση Prentice Hall, 1996, μτφ. Η. Tanner, Επιστ. Επιμ. Κ. Κυριακόπουλος	1998
12	Εργαστήριο Τηλεπικοινωνιών & ΜΕΚΑΕ	<i>Το ΕΜΠ για το Μέτσοβο, Επιστρέφοντας ένα Μέρος του Χρέους</i>	<i>Πρακτικά 1ου Διεπιστημονικού Διαπανεπιστημιακού Συνεδρίου του ΕΜΠ για το Μέτσοβο</i> Επιμέλεια: Δ. Ρόκος	1998
13	C.Kittel, W.D.Knight, M.A.Ruderman, A.C.Helmholz, B.J.Moyer	<i>Μηχανική</i> Δεύτερη ελληνική έκδοση του πρώτου τόμου της σειράς πανεπιστημιακής φυσικής του Berkeley.	Μετάφραση: Ομάδα καθηγητών του Τομέα φυσικής του ΕΜΠ, Επιμέλεια: Κ.Χριστοδουλίδης	1998
14	D'Archy Thompson	<i>Ανάπτυξη & Μορφή</i>	Πρωτότυπη έκδοση: Cambridge University Press, 1961	1999
15	Α.Λυγερού, Ν.Μαρίνου-Κουρή	<i>Σύμβολα διαγραμμάτων ροής χημικών βιομηχανιών</i>		1999

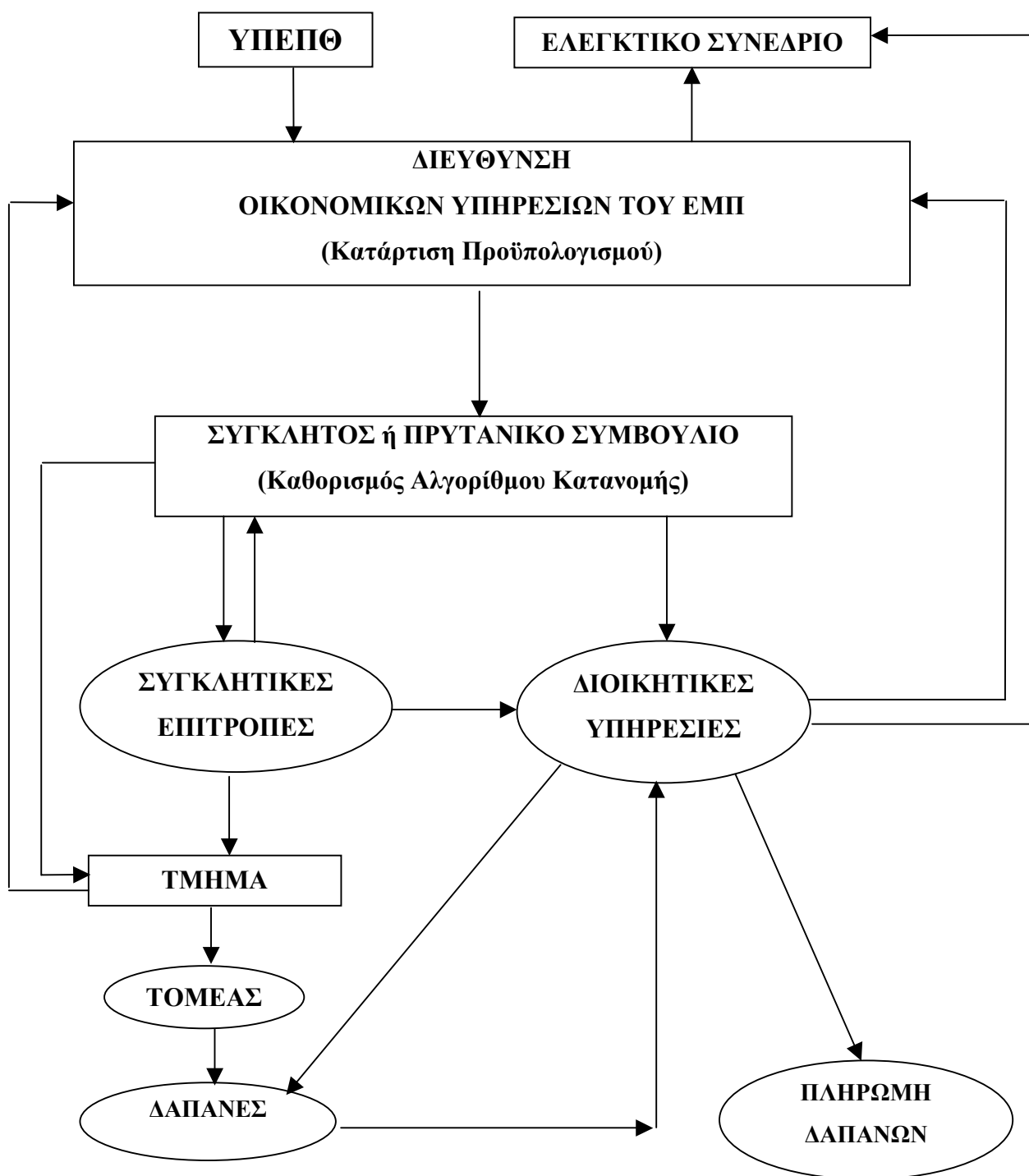
Διαγράμματα του Κεφαλαίου

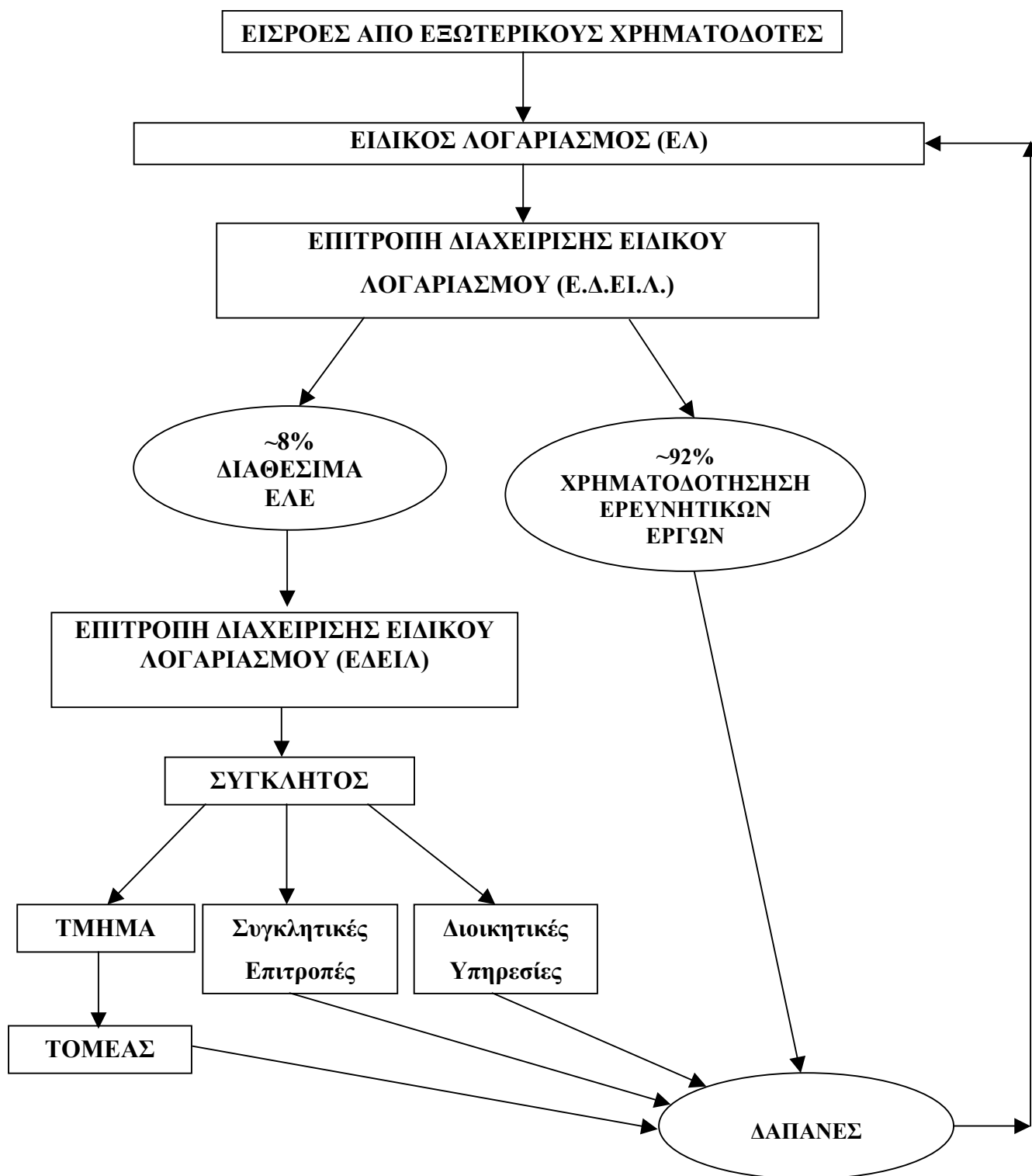
Διάγραμμα 11-1: Διαδικασία πρόσληψης των μελών ΔΕΠ.

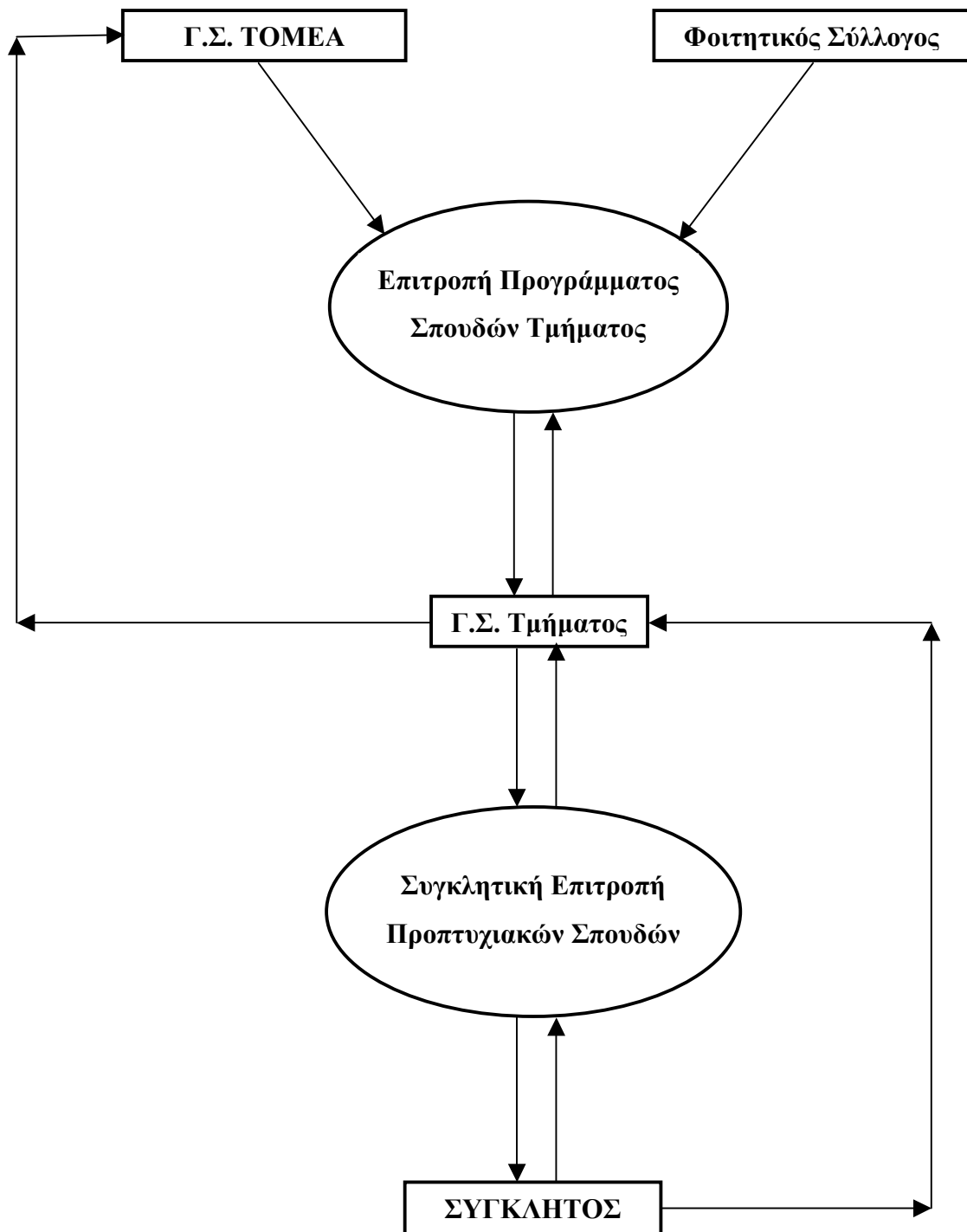
Διάγραμμα 11-2 : Διαδικασία ανάθεσης διδακτικού έργου στα μέλη ΔΕΠ.

Διάγραμμα 11-3 : Διαδικασία λήψης αποφάσεων για πιστώσεις από κονδύλια του Δημόσιου Λογιστικού (Τακτικός Προϋπολογισμός, Δημόσιες Επενδύσεις).

Διάγραμμα 11-4 : Διαδικασία λήψης αποφάσεων για πιστώσεις από κονδύλια που δεν εντάσσονται στο Δημόσιο Λογιστικό. (Εξωτερικοί Χρηματοδότες)

Διάγραμμα 11-5 : Διαδικασία λήψης αποφάσεων για την παροχή εκπαιδευτικού έργου. (Προγράμματα Σπουδών, Συγγράμματα, Κύκλοι και Ροές μαθημάτων, Εργαστηριακά μαθήματα, Εισαγωγή νέων μαθημάτων, Κατάργηση μαθημάτων)

Βιβλιογραφικές Παραπομπές Κεφαλαίου

- 1 *“Κανονισμός Λειτουργίας Συγκλήτου”*, εκδ. ΕΜΠ 1997.
- 2 *“Κανονισμός Λειτουργίας του Πρυτανικού Συμβουλίου”*, εκδ. ΕΜΠ 1997.
- 3 *“Συγκλητικές Επιτροπές”*, εκδ. Τμήματος Πρυτανείας και Συγκλήτου (23-2-98).
- 4 *“Ορισμός Μελών Συγκλητικών Επιτροπών”*, Έκδοση ΕΜΠ, (03.12.98).
- 5 *“Σύντομος Απολογισμός Έργου ΕΠΣ-ΕΜΠ”*, 1996-97.
- 6 *“Επιτροπή Βιβλιοθήκης, Απολογισμός Δραστηριοτήτων”*, ΕΜΠ 1997.
- 7 *“Τεχνολογικό-Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου, Μελέτες και Έργα 1994-1997”*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις ΕΜΠ, 1997.
- 8 *Συγκλητική Επιτροπή Πανεπιστημιακών Συγγραμμάτων και Εκδόσεων*, "Σύντομος Απολογισμός για το διάστημα Σεπτεμβρίου '97-Σεπτέμβριος '98".

Aac11v3 05-12-99 13:23